

ԱՐԺԱՆԱՎԱՅԵԼ ՇՈՒՔՈՎ ՆՇՈՒԵՑԱԻ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 125-ԱՄԵԱԿԸ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԿՈՆԴԱԿԸ ՍԴՀԿ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻԻ

Կիրակի, Նոյեմբերի 18, 2012, պատմական օր մը հանդիսացաւ հարաւային Գալիֆորնիոյ Հայ գաղութին եւ յատկապէս Հնչակեան Կուսակցութեան համար: Արդարեւ ներկայ տարեշրջանը յոբելինական տարի յայտարարուած ըլլալով, անցնող շաբաթավերջին եզրայանգումն եղաւ ցարդ տեղի ունեցած բոլոր միջոցառումներուն:

Առաւօտեան տեղի ունեցաւ պաշտօնական հոգեհանգիստ Պըրպէնքի Ս. Ղեւոնդ Մայր տաճարին մէջ ի յիշատակ կուսակցութեան բոլոր նահատակներուն, հովանաւորութեամբ՝ Արևմտեան Թեմի Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի:

Օրուան պատարագին էր Արցախի առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Պարգեւ Արք. Մարտիրոսեան: Ան այս առթիւ աւուր պատշաճի քարոզ մը տալով, ոգեկոչեց յիշատակը վասն հաւատքի եւ հայրենիքի համար զոհուած մեր նահատակներուն:

Այս առթիւ կարդացուեցաւ նաեւ առաջնորդ Յովնան Արք. Տէրտէրեանի շնորհաւորական գրութիւնը:

Յընթացս Ս. Պատարագի յատուկ արարողակարգով եւ «Ուրախ Լեր Սուրբ Եկեղեցի» շարականի երգեցողութեամբ խորան բերուեցաւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ.ի Հայրապետական կոնդակը ուղղուած Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան անդամներուն: Սոյն «Հայրապետական Օրհնութեան Գիր»-ը կարդաց Արժ. Տ. Խաժակ Քհնյ. Շահպագեան:

Այս առթիւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Բ. իր յղած հայրապետական օրհնութեան գիրին մէջ կ'ըսէր. «Աղօթքով ենք յիշում նաեւ կուսակցութեան հիմնադիրներին ու նուիրեալ անդամներին, ովքեր ապրեցին ու գործեցին Հայրենիքի ազատութեան ու պայծառութեան եւ մեր ժողովրդի բարօրութեան տեսիլքով»: Կոնդակի լրիւ պատճէնը տեսնել առանձին:

Այնուհետեւ կոնդակը պաշտօնապէս յանձնուեցաւ Ս.Դ.Հ.Կ.ի Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ Ընկ. Սեդրակ Աճէմեանին:

Պաշտօնական հոգեհանգստեան արարողութեան նախագահեց Գերշ. Վաչէ Արք. Յովսէփեան:

Եկեղեցական արարողութեանց աւարտին առաջնորդարանի Արմէն Համբար սրահին մէջ տեղի ունեցաւ պատշաճ հիւրասիրութիւն: Սեղանի օրհնութիւնը կատարեց Գերշ. Տ. Վաչէ Արք. Յովսէփեան:

վարչութեան անդամներ, Հայաստանի Հանրապետութեան նախկին արտաքին գործոց նախարար՝ Ռաֆֆի Յովհաննիսեան, Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան ներկայացուցիչներ, Սան Տիեկօ քաղաքի հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Տաթև Աւ. Քհնյ. Թաթուլեան, ինչպէս նաեւ ներկայացուցիչներ Հայ Կաթողիկէ համայնքին, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Թեմէն, Հ.Բ.Լ.Մ.էն, Պոլսահայ, Իրանահայ, Իրաքահայ եւ այլ կազմակերպութիւններէն եւ Ս.Դ.Հ.Կ.ի հովանաւորութիւնը վայելող տարբեր կառույցներու պատասխանատուներ:

Ընկ. Ստեփան Յովակիմեանի բացման խօսքէն ետք ներկաները յոտնկայս ունկնդրեցին ԱՄՆ-ի, Հայաստանի եւ Հնչակեան Կուսակցութեան քայլերգերը, կատարողութեամբ՝ Լուսինէ եւ Սիրարփի Մարուքեանի եւ Լենա Մանուկեանի:

Օրուան հանդիսավար Տիկ. Թագուհի Արգուսիան գեղեցիկ ներբողականով մը ոգեկոչեց հայ ժողովուրդի ծոցէն հասակ առած եւ մեր ազգի ազատագրութեան պայքարի ռակիրանները դարձած հնչակեան կուսակցութեան նուիրեալ հիմնադիրներու յիշատակը:

ԳՐԻԳՈՐ ՄՈԼՈՅԵԱՆ
 Ս.Դ.Հ.Կ. «Կայծ» երիտասարդաց Միութեան անունով խօսք առաւ՝ Գրիգոր Մոլոյեան եւ իր ելոյթին մէջ ջատագովեց սփիւռքահայ երիտասարդութեան համախումբ աշխատանքի արդիւնաւետութիւնը: Ան նշեց նաեւ «գիտակից, պահանջատէր եւ յանձնառու երիտասարդութիւն մը միայն

Ս.Դ.Հ.Կ.Ի ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ ԱՇՈՏ ՂՈՒԼԵԱՆԻ ՀԵՏ

Այս օրերուն Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամի վարչութեան հրահանգով Լուս Անճելոս կը գտնուի Արցախի Հանրապետութեան պատուիրակութիւնը, գլխաւորութեամբ Ղարաբաղի Խորհրդարանի նախագահ Աշոտ Ղուլեանի:

րութեան համաձայն անցեալ Շաբաթ, Նոյեմբերի 17ին, 2012, Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութիւնը ներկայացնող պատուիրակութիւն մը հանդիպում ունեցաւ Աշոտ Ղուլեանի հետ: Ս.Դ.Հ.Կ.ի պատուիրակութիւնը կը գլխաւոր

125 ԱՄԵԱԿԻ ԵԶՐԱՓՈՎԿԻՉ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Նոյն օրը կէսօրէն ետք ժամը 5-ին, աւելի քան 1200 հոգիներ համախմբուած էին Կլենտէյլի Հայ Սքուլի հանդիսասրահը, մասնակցելու Ս.Դ.Հ.Կ.ի 125 ամեակի տօնակատարութեան:

Հանդիսավայրի նախասրահին մէջ, յատուկ ցուցանակներու վրայ գետեղուած էին Հնչակեան Կուսակցութեան Պատմութեան տարբեր շրջանները ներկայացնող մեծադիր լուսանկարներ:

Եզրափակիչ հանդիսութեան ներկայ հիւրերու շարքին էին Հայաստանի աւագ հիւպատոս՝ Տիար Գրիգոր Յովհաննիսեան, Արևմտեան Թեմի առաջնորդ՝ Գեր. Յովնան Արք. Տէրտէրեան, նախկին առաջնորդ՝ Գերշ. Վաչէ Արք. Յովսէփեան, Հայ Աւետարանական Եկեղեցիներու Միութեան տնօրէն՝ Վեր. Ճօ Մաթոսեան, Ս.Դ.Հ.Կ.ի Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ՝ Սեդրակ Աճէմեան եւ

ԱՌԱԲԵԼ ԲԱՆԱԿԱՆ ՏԱՐԲԵՐԱԿԸ ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ 12 ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՐԱՄ ԱՐԱՋԱՄԵԱՆ

Հայ ազգային կոնգրեսը հանրահալած չի անի այնքան ժամանակ, մինչև նրա առաջնորդ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը չորոշի՝ առաջադրուած է, թէ ոչ: Իսկ առաջին նախագահը դա չի ասի այնքան ժամանակ, մինչև Գագիկ Ծառուկեանը չասի՝ նա ինքնուրոյն է առաջադրուած, թէ՛ պաշտպանուած է ունէ այլ թեկնածուի: Ինքնին այն փաստը, որ ՀԱԿ-ի գործողութիւններն ամբողջութեամբ պայմանա-

կ'ողջունեն միայն նրանք, ովքեր վստահ են, որ առաջին նախագահի բոլոր մտքերն ու քայլերը հանձարեղ են:

Ինչ մնում է ԲՀԿ-ին, ապա այնտեղ, որքան հասկանում եմ, քննարկուած է երեք տարբերակ. 1/ առաջադրուած է Ծառուկեանը (դա, իմ կարծիքով, կուսակցութեան համար լաւագոյն տարբերակն է), 2/ կուսակցութիւնը պաշտպանուած է Սերժ Սարգսեանի թեկնածութիւնը (պակաս գերադասելի է, որովհետեւ այդ դէպքում ԲՀԿ-

Մի բան կարող եմ կանխատեսել 100 տոկոսով՝ անկախ նրանից, թէ ինչպէս կ'ընթանան ընտրութիւնները եւ ով կը յաղթի դրանցում, աւագակապետութիւնը չի կազմաքանդուի եւ ռեժիմը չի փոխուի

ւորուած են ԲՀԿ-ի գործողութիւններով, իսկ առաջին նախագահի յետագայ քայլերը կախուած են ԲՀԿ-ի առաջնորդի քայլերից, մեղմ ասած՝ օգուտ չի բերում ոչ կոնգրեսին, ոչ էլ նրա ղեկավարին: Եթէ դու ինքնուրոյն քաղաքական ուժ ես եւ ունես քո յստակ նպատակները (պայմանականօրէն այդպէս անուանենք «օր առաջ այս ռեժիմից ազատուել»-ը՝ չնայեա՞ծ այստեղ էլ որոշակի ինդիք կայ), ապա դու պէտք է առաջարկես միւսներին միանալ քեզ, ոչ թէ քո ծառայութիւններն առաջարկես ուրիշներին՝ յարմարուելով նրանց օրակարգին, որը յստակ չէ, բայց ակնյայտօրէն «ռեժիմից ազատուել» չէ: Ըստ երեւոյթի, Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի համար աւելի ձեռնտու է կողմնորոշուել աւելի շուտ, քան դա Ծառուկեանը կ'անի՝ հակառակ դէպքում ձգձգման ամէն մի օր հաստատում է կոնգրեսի երկրորդական, օժանդակ, «կցորդային» դերը: Եթէ, այնուամենայնիւ, այդպիսի երկարատեւ «պառզայից» յետոյ Տէր-Պետրոսեանը որոշի չառաջադրուել եւ պաշտպանել որեւէ այլ թեկնածուի, դա լուրջ տեղաշարժեր կ'առաջացնի կոնգրեսում, եւ այդ քայլը

ն ստիպուած կը լինի հրաժարուել թէ՛ Օսկանեանից եւ թէ՛ բազմաթիւ ընդդիմադիր ձեւակերպումներից), 3/ չառաջադրուել եւ ոչ մէկին չպաշտպանել (ինձ թւում է՝ ամենաւատ տարբերակն է, որովհետեւ կասկածի տակ կը դնի կուսակցութեան կենսունակութիւնը):

Դժուար է, իհարկէ, կանխատեսել, թէ ինչպէս է հանգուցալուծուելու այս ինտրիգը, բայց ամենահաւանական եւ ամենաբանական տարբերակը հետեւեալն է՝ առաջադրուած են թէ՛ Տէր-Պետրոսեանը, թէ՛ Ծառուկեանը, բայց յայտարարում են, որ միասնական գործողութիւններ են իրականացնելու՝ ընտրութիւնները արդարութեամբ, եւ այդ համագործակցութիւնը պէտք է լինի աւելի խորը եւ բազմակողմանի, քան Համայնակ Յովհաննիսեանի համակարգած «միասնական շտաբը»:

Մի բան կարող եմ կանխատեսել 100 տոկոսով՝ անկախ նրանից, թէ ինչպէս կ'ընթանան ընտրութիւնները եւ ով կը յաղթի դրանցում, աւագակապետութիւնը չի կազմաքանդուի եւ ռեժիմը չի փոխուի: Բայց դա այլ թեմա է: «ԱՌԱՌՕՏ»

ԱՌԱՋՆՈՐԴԻ ԽՕՍՔԻՆ ՄՊԱՍԵԼԻՍ

ԱՐՄԻՆԷՕՂԱՆԵԱՆ

Ինչո՞ւ է լուծւում Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը՝ հարցնում են շարքային եւ ոչ այնքան շարքային քաղաքացիները: Ինչո՞ւ չի յայտարարում՝ պատրաստու՞մ է արդեօք առաջադրուել նախագահական ընտրութիւններում, թէ՛ ոչ: Այս լուծութիւնը, ըստ իս, այնքան էլ անմեղ չէ: Այն դատարանական դեր է խաղում՝ յամենայնդէպս ընդդիմադիր դաշտում: Բացատրեմ միտքս՝ Տէր-Պետրոսեանը միշտ եւ բոլոր ժամանակներում համարուել է եւ համարուելու է ՀՀ նախագահի ամենամեծ թեկնածուներից մէկը: Նրա առաջադրուելու եւ չառաջադրուելու պարագայում միասնական այլ իրավիճակ կարող է ստեղծուել երկրում: Երբ ՀՀ առաջին նախագահը լուծւած է, այսինքն՝ չի յատկացնում իր մտադրութիւնները, միւսները, եւ յատկապէս իր թիմակիցները, նոյնպէս չեն կարողանում յստակեցնել իրենց

անելիքները: Եթէ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանն առաջադրուի, բնական է, որ նրա թիմից ոչ մէկը չի առաջադրուի, իսկ ընդդիմութիւնից քեզերը կ'առաջադրուեն: Երբ նա լուծւած է եւ չի ասում, թէ ինչ կայ մտքին, բնականաբար, խանգարում է բոլոր պոտենցիալ թեկնածուներին, որոնք պէտք է հսկայածաւալ աշխատանք տանեն՝ առաջադրուելու պարագայում. թիմ ձեւաւորեն, շտաբներ ստեղծեն, մարտավարութիւն մշակեն եւ այլն: Անշուշտ, հակուած չեմ կարծելու, թէ նրա լուծութիւնը ընդդիմութեան թեկնածուներին յատուկ վնասելու նպատակ է հետապնդում: Բայց անգամ եթէ այն միտումնաւոր չէ, միւսներն է՝ վնասակար է ու վտանգներով յղի: Սա հենց գործող իշխանութեան շահերից է բխում. երբ ընդդիմադիր դաշտում շփոթ է ու չկողմնորոշուած վիճակ, երբ ոչ մի թեկնածու՝ իշխանականից բացի, չգիտի իր անելիքը: Այնպէս որ, Տէր-Պետրոսեանի

ՍԵՐԺ ՍԱՐԳՍԵԱՆԻՆ ԼՈՒՐՋ ԵՐԱՇԽԻՔՆԵՐ ԵՆ ՊԵՏՔ

ՆԱԻՐԱ ՀԱՅՐՈՒՄԵԱՆ

Doing business-ի վարկանիշում Հայաստանը ներդրումների պաշտպանուածութեան ցուցանիշով 98-ից բարձրացել է 25-րդ տեղը: Թւում էր, դրան պէտք է հետեւեր ներդրումների հոսք, արտասահմանեան կապիտալի բում, սակայն նման բան տեղի չի ունեցել: Քանի որ առաջիմ, օրէնքներում փոփոխութիւններից բացի, կառավարութիւնը ոչինչ չի արել, որպէսզի ներդրողներն իրենց պաշտպանուած գգան: Ընդհակառակը, իշխանութիւնն ամէն անգամ ցոյց է տալիս, որ պատրաստ է պաշտպանել իր չինովնիկներին:

Ներդրողներին ուղերձ կարող էր դառնալ դատական գործընթացը, որը կը պատժէր գողաբարոյ չինովնիկներն ներդրողի հանդէպ՝ խարդախութեան համար: Առաջիմ նման գործընթաց չկայ:

Կողքը:

ԱՄՆ-ի դեսպան Հեֆֆերնը քանիցս յայտարարել է, որ փորձում է Հայաստան ներգրաւել ներդրումներ: Սակայն պոտենցիալ ներդրողները նրան երեք հարց են տալիս՝ դատարանի, հարկերի եւ մրցակցութեան պայմանների մասին: Ես առաջիմ չեմ կարող պատասխանել այդ հարցերին, - ասել է դեսպանը, իշխանութեանը քաղաքական կամք ցուցաբերելու կոչ անելով:

Ասենք, դեսպանն էլ է հասկանում, որ «քաղաքական կամքի» ցանկացած դրսեւորում կարող է դառնալ ներկայիս իշխանութեան վերջը: Եւ Հայաստանի նախագահին, թերեւս, անհրաժեշտ են շատ յուսալի երաշխիքներ, որ չի մնայ համակարգի փլատակների տակ, որը կը փլուի, եթէ չինովնիկներ պայքարում յաղթեն ներդրումներ:

Ներդրողներին ուղերձ կարող էր դառնալ դատական գործընթացը, որը կը պատժէր գողաբարոյ չինովնիկներն ներդրողի հանդէպ՝ խարդախութեան համար Առաջիմ նման գործընթաց չկայ

Կողքը:

Ո՞վ կը տայ նրան նման երաշխիքներ: Այն, որ Doing business-ի վարկանիշից յետոյ Հայաստան ներդրումներ չհոսեցին, ցոյց է տալիս, որ երաշխիքներ կարող են չլինել: Ներդրողները կը սպասեն, մինչև համակարգը փլուզուի: Եւ այդ ժամանակ Սերժ Սարգսեանը հաստատ կը մնայ փլատակների տակ:

«ԼՐԱԳԻՐ»

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
 ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
 ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏԻ ՉՆՁԱԿԵԱՆ
 ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
 Արեւմտեան Ամերիկայի Մրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ՝
 SOPEA. ԱՐՇԱԿ ԳԱՁԱՆՃԵԱՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ
 ԼԵՆԱ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

MASSIS Weekly
 Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
 1060 N. Allen Ave.
 Pasadena, CA 91104
 Phone: (626) 797-7680
 Fax: (626) 797-6863
 E-Mail: massis2@earthlink.net
 http://www.massisweekly.com

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
 Published Weekly
 Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
 USA \$50.00, \$80.00 (First Class)
 Canada \$125.00 (Air Mail)
 Overseas \$225.00 (Air Mail).
 All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
 at Pasadena CA.
 Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

խօսքը, որոշումը՝ դրական եւ բացասական, այսօր պահանջուած է: Դրանից յետոյ իրենց անելիքը կը պատկերացնեն ոչ միայն ՀԱԿ-ի ժողովուրդը, այլեւ նոյն ԲՀԿ-ն եւ միւսները: «ՀՐԱՊԱՐԱԿ»

ԼՈՒՐԵՐ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ 4 ՅԱՅ ՊԱՏԳԱՄԱԻՈՐՆԵՐ ՍԵՐԺ ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ ԵԼՈՅԹԻ ԺԱՄԱՆԱԿ ԶԱԲԱՆԱԲԱՐ ՆԵՐԿԱՅ ՉԵՆ ԼԻՆԻ

ՀՀ-ն մերձադարձեցնելու գարգացումներում պետք է շարունակի չէզոք դիրք գրավել. «Առաջին լրատուական»-ի հետ գրոցում ասաց Լիբանանի խորհրդարանի պատգամաւոր, Հնչակեան կուսակցութեան կենտրոնական վարչութեան փոխատենագետ Սեպուհ Գալստեանը՝ անդրադառնալով ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսեանի՝ Նոյեմբերի 26-27-ը Լիբանան կատարելիք պաշտօնական այցին եւ դրա նպատակներին:

Լիբանանի խորհրդարանի Հնչակեան պատգամաւոր՝ Սեպուհ Գալստեան

Լիբանանի խորհրդարանի պատգամաւորի կարծիքով՝ այցը որեւէ առնչութիւն չունի տարածաշրջանային արաբական խնդիրներին հետ, այցելութեան վերաբերեալ պայմանաւորութիւնները շատ աւելի վաղ էր ձեռք բերուել՝ Լիբանանի նախագահի Հայաստան կատարած այցից յետոյ: Ուստի, հայ պատգամաւորի համոզմամբ, կը քննարկուեն ընթացիկ հարցեր:

«Բանն այն է, որ Լիբանանի խորհրդարանը բաժանուած է երկու ուժերի միջեւ՝ «Մարտի 8-եան» եւ «Մարտի 14»-եան խմբակցութիւններին: Լիբանանում տեղի ունեցած վերջին իրադարձութիւններից յետոյ «Մարտի 14»-եան ուժը ներկայացնող պատգամաւորները, այդ թւում՝ նաեւ ես, բոլորովին ենք Աժ նիստերը, որոնց Լիբանանի կառավարութիւնն իր մասնակցութիւնն է ունենում: Հայ պատգամաւորներից երկուսը «Մարտի 8-եան» ուժի ներկայացուցիչներ են, իսկ չորսը՝ «Մարտի 14»-եան խմբակցութեան անդամներ, ներառեալ՝ ես: Հետեւաբար, եթէ նախագահն այցելի խորհրդարան, մենք դժուարութիւն կ'ունենանք այնտեղ լինելու: Որպէս հայ պատգամաւորներ կը փորձենք ինչ-որ կերպ ներկայ լինել, բայց եթէ ներկայ չգտնուենք, դա ուղղուած չի լինի Սերժ Սարգսեանի այցելութեան դէմ, պարզապէս մեր լիբանանեան քաղաքական դիրքորոշումն է, որ ստիպում է մեզ այդ օրը ներկայ չլինել խորհրդարանում եւ լսել Սերժ Սարգսեանի ուղերձը», - պարզաբանեց Սեպուհ Գալստեանը:

Նրա խօսքով՝ այնուամենայնիւ, եթէ ՀՀ նախագահը Լիբանան է գալիս՝ իրականացնելու տարածաշրջանային ինչ-որ նախաձեռնութիւններ, ապա դրա մասին որեւէ յստակ բան ասել հնարաւոր չէ, որովհետեւ դեռեւս անյայտ է: «Լիբանանը եւս, ինչպէս Հայաստանը, սիրիական գարգացումներում չէզոք դիրք է գրավում: Մեր ցանկութիւնն այն է, որ Հայաստանը եւս չխորանայ այս հարցերում եւ մնայ դիտորդի դերում: Յստակապէս սիրիական խնդրում Հայաստանը պետք է դիրքորոշում չարտայայտի՝ ոչ վարչակարգի դէմ, ոչ վարչակարգի կողմ, որովհետեւ մեզ այնտեղ հետաքրքրում է մեր հայութեան անվտանգութեան հարցը: Կարծում եմ, որ սիրիական հարցը շատ խրթին է, եւ մենք կարիք չունենք այդ հարցերում խորանալու», - մեկնաբանեց Սեպուհ Գալստեանը:

Նա նշեց, որ հնարաւոր է՝ ինդիք առաջնայ ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսեանի՝ Լիբանան կատարած այցելութեան ժամանակ:

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼՈՍԻ ՄԷՋ ՄԱՐԱՅԱՐՖ ՖԼՈՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

55 տարեկան հասակին, Նոյեմբեր 20-ին Լոս Անճելըսի մէջ մահացաւ Հայաստանի Հանրապետութեան ժողովրդական արուեստագիտուհի Ֆլորա Մարտիրոսեանը, լեղապարկի վիրահատութենէ ետք յառաջացած բարդութիւններու հետեւանքով:

Ժողովրդական արուեստագիտուհի Ֆլորա Մարտիրոսեան

Նոյեմբեր 18-ին Փասատինայի մէջ ծրագրուած Մարտիրոսեանի համերգը յետաձգուած էր, անակակալ անհանգստութեան պատճառով: Ամերիկայի մէջ Մարտիրոսեանի հիմնադիրն էր Կոմիտասի անուան միջազգային երաժշտական դպրոցին, «Artists for Peace» բարեգործական կազմակերպութեան եւ «Never Again» մշակութային միջազգային շարժումին: Մարտիրոսեան ծնած էր 5 Փետրուար 1957-ին, Կիւմրիի մէջ: Այս առթիւ, Հայաստանի վարչապետ Տիրակ Սարգսեան ցաւակցական խօսք փոխանցեց Մարտիրոսեանի ընտանիքին: «Ան մեր ժամանակներու բացառիկ երգչուհիներէն էր, որ իր

անզուգական ձայնով գերած էր բազմաթիւ սիրտեր ու հոգիներ: Մեծ եւ անգնահատելի է Ֆլորա Մարտիրոսեանի աւանդը հայ երգարուեստին մէջ», - ըսաւ վարչապետ Սարգսեան:

Նշենք, որ Մարտիրոսեանի ընտանիքը քննարկումներ կը կատարէ, ողբացեալ արուեստագիտուհիին մարմինը Հայաստան տեղափոխելու համար:

ԵՐԵՒԱՆ - ՎԱՆ ԱԻՒԱՉՈՒԵՐԹԸ ԿԱՐՈՂ Է ԳՈՐԾԱՐԿՈՒԵԼ ԱՌԱՋԻԿԱՅ ԳԱՐՆԱՆԸ

Հնարաւոր է, որ առաջիկայ գարնանը գործարկուի Երեւան - Վան աւիաշտերթ, ինչի շուրջ Հայաստան - Թուրքիա ավիաընթացի ծրագրի շրջանակներում գործող հասարակական կազմակերպութիւնների կոնսորցիումին յաջողուել է համաձայնութիւն ստանալ Հայաստանի եւ Թուրքիայի իշխանութիւններից: Լրագրողներին հետ հանդիպմանն այս մասին յայտարարեց կոնսորցիումի անդամ հանդիսացող Հայաստանի արդիւնաբերողների եւ գործարարների միութեան նախագահ Արսէն Ղազարեանը՝ ներկայացնելով ԱՄՆ Միջազգային գարգացման գործակալութեան հովանաւորութեամբ կեանքի կոչուած երկամեայ ծրագրի արդիւնքները: Ղազարեանի խօսքով, Հայաստանի հետ համագործակցութեան հարցում թուրքական իշխանութիւնների անհանդուրժող, եւ անգամ թշնամական կեցուածքի պայմաններում կոնսորցիումին, այնուամենայնիւ, յաջողուել է երկու երկրների բիզնես շրջանակների, քաղաքացիական հասարակութիւնների, լրատուական եւ մշակութային դաշտերի միջեւ համագործակցութեան եւ մերձեցման ուղղութեամբ նկատելի քայլեր իրականացնել, ինչը, սակայն, ինչպէս նկատեց Ղազարեանը, Անկարայի քաղաքական կամքի բացակայութեան պայմաններում լուրջ հեռանկար ունենալ չի կարող: Սակայն, անգամ այս պայմաններում, ըստ Հայաստանի արդիւնաբերողների եւ գործարարների միութեան նախագահի, յաջողուած է որոշակի ծրագրեր իրականացնել: Երեւան - Վան չուերթի առաջիկայ բացումը դրանցից մէկն է:

«Ըստ էութեան, հասել ենք նրան, որ թէ՛ Թուրքիայի, թէ՛ Հայաստանի աւիացիոն իշխանութիւնները համաձայնութիւնը տուել են Երեւան - Վան ուղիղ չուերթի կայացման հարցում: Մեզ՝ հայ գործարարներին, խանգարում է միայն համապատասխան կոմերցիոն նպատակներով շահութաբեր օդանաւի հայթայթումը: Այս աշնանն էլինք ուզում անէինք՝ Աղթամարի արարողութիւնների հերթական գործողութիւններից առաջ՝ չչաջողուեց», - մանրամասնեց Արդիւնաբերողների եւ գործարարների միութեան նախագահը:

ՍՏԱՄԲՈՒԼԱՅԱՅԸ ՍՏԵՂԾԵԼ Է ԱՄԲՈՂԱՎՈՐՅԻ ՅԱՅՈՒԹԵԱՆԸ ՄԻԱԻՈՐՈՂ ՍՈՑԿԱՅԸ

Ստամբուլահայ Բուրաք Բուրաքի ստեղծած Haysocial սոցկայքը նախորդ շաբաթուանից հասանելի է աշխարհի հայերի համար:

Սոցկայքն իր մէջ ներառել է Facebook, Twitter, Google+ եւ LinkedIn կայքերի կարեւոր ֆունկցիաները եւ իրենից իւրայատուկ սոցկայք է ներկայացնում, որտեղ կարող են գրանցուել միայն հայերը:

Ստամբուլի հայկական «Ակոս»-ի թղթակցի հետ գրոցում Բուրաք Բուրաքը նշել է թէ www.haysocial.com կայքը ստեղծուել է աշխարհի հայերի միջեւ եղած պատնէշները կտրելու եւ միմեանց հետ հեշտութեամբ հա-

ղորդակցութիւն ապահովելու համար: «Կայքում գրանցուելու համար պարտադիր պայման է հայ լինելը, որի ստուգման համար ունենք մի շարք մեխանիզմներ: Կայքում գրանցուելն ու տարբեր ֆունկցիաներ օգտագործելն անվճար է:

Կայքի ստեղծման, ծրագրաւորման, օգտատէրերի անվտանգութեան ապահովման համար 8 ամիս աշխատել ենք: Այս պահին կայքին է միացուած Ստամբուլի փողոցներում գտնուող 30 տեսախցիկ: Սկսել ենք աշխատանքներ իրականացնել, որպէսզի Հայաստանի տարբեր քաղաքներում գտնուող տեսախցիկներն էլ միացնենք կայքին», - նշել է Բուրաք Բուրաքը:

ԸՍՏ ԱԼԻԵՒԻ՝ «ՅԱՅԱՍԱՆԻ ՄԵԿՈՒՍԱՑՈՒՄԸ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐ Է ՏԱԼԻՍ»

Հայաստանի քաղաքական եւ տնտեսական մեկուսացումը արդիւնքներ է տալիս, եւ Ադրբեջանը շարունակելու է ուժեղացնել այդ մեկուսացումը, յայտարարել է Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիևը: «Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ անդունդը արդէն շատ մեծ է եւ օրըստօրէ ընդլայնուել է: Ադրբեջանը տարեցտարի հզորանում եւ ամրապնդուել է, մինչդեռ Հայաստանը ամէն տարի թուլանում եւ անկում է ապրում», - 1news.az ինտերնետային պարբերականի փոխանցմամբ՝ վստահեցրել է Ալիևը իշխող «Ենի Ադրբեջան» կուսակցութեան ստեղծման 20 -ամեակին նուիրուած միջոցաւման ժամանակ: Նշելով, որ Լեռնային Ղարա-

բաղի հակամարտութեան կարգաւորումը Ադրբեջանի համար մնում է արտաքին քաղաքականութեան հիմնական ուղղութիւն, Ալիևը շարունակել է, թէ «միջնաժամկէտ եւ երկարաժամկէտ հեռանկարում Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականութեան վերականգնումը որեւէ մէկի մօտ կասկած չի յարուցում»:

«Մենք բանակցութիւններ ենք վարում եւ միաժամանակ մեծացնում եւ մեծացնելու ենք մեր ռազմական հզորութիւնը», - յայտարարել է ադրբեջանական պետութեան ղեկավարը՝ յաւելելով, թէ մասնակցելով Հայաստանի հետ բանակցութիւններին՝ Ադրբեջանը պատրաստ է «բոլոր միւս տարբերակներին»:

www.massisweekly.com updated every Friday

ԸՆԿ. ՎԱՋԳԷՆ ԽՈՏԱՆԵԱՆԻ ԽՕՍՔԸ

Հայ ժողովուրդի նորագույն պատմութեան էջերը լեցուն են մեր ազգին պատիւ բերող սիրանքներով: 19-րդ դարու երկրորդ կէսին երբ արեւմտահայութիւնը սկսաւ ըմբոստանալ Օսմանեան դաժան լուծին դէմ, հրապարակ եկաւ երիտասարդ նոր սերունդ մը, որ ջահակիրը դարձաւ մեր ազգային ազատագրական պայքարին: Այդ պայքարի առաջամարտիկներէն էին խումբ մը կովկասահայ ուսանողներ, որոնք հիմը դրին Հայ Իրականութեան մէջ առաջին քաղաքական կուսակցութեան՝ Հնչակեան Կուսակցութեան, որ ահաւասիկ 125 տարիներէ ի վեր կը գոյատեւէ, հակառակ բազում դժուարութիւններու եւ ի զին մեծ գոհողութիւններու:

քանի տարիներ ետք, Ամերիկահայ կեանքէն ներս մուտք գործեց ան ու կարճ ժամանակուայ ընթացքին տարածուեցաւ Արեւմտահայաստանէն ժամանող գաղթական հայերու միջավայրէն ներս: Միացեալ Նահանգներու Արեւելեան ափի մեծ ու փոքր քաղաքներուն մէջ ծնունդ առին շուրջ 100 կուսակցական մասնաճիւղեր, որոնք գործեցին տասնամեակներ շարունակ, մինչեւ որ Հայութեան թուային կշիռը, նախորդ դարու 70 թուականներէն սկսեալ տեղափոխուեցաւ Քալիֆորնիա: Այդ շրջանին Ամերիկայի կուսակցութիւնը առաջնորդող դերակատարութիւն ունեցաւ Կովկասի մէջ կազմաւորուած կամաւորական ջոկատներուն մէջ ամերիկահայ կամաւորներու մասնակցութեամբ եւ ապա Կիլիկիոյ ճակատին վրայ Հայկական Լեգէոնի համալրումով:

2012 թուականը յայտարարուած ըլլալով յոբելինական տարի, Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Արեւմտեան Ամերիկայի Վարիշ Մարմինը ծրագրեց ու իրագործեց շարք մը միջոցառումներ, պատշաճ մակարդակով նշելու՝ մեզի համար կարեւոր այս տարեդարձը, որ սոսկ պատմութեան անցած դէպքի մը նշումը չէր, այլ շնչող, ապրող ու գոյատեւող կազմակերպութեան մը կեանքէն ներս նոր հանգրուան մը, որ կը մղէ մեզ ու կը պարտաւորեցնէ, առաւել ծրագրաւորուած աշխատանքով շարունակելու պայքարը՝ յանուն հայ ժողովուրդի իրաւունքներու պաշտպանութեան, Հայաստանի մէջ ժողովրդավարութեան հաստատման եւ Հայաստան-սփիւռք կապի ամրապնդման:

Անցնող տարուայ ընթացքին, 125-ամեակը նշուեցաւ մեր պաշտօնաթերթ «Մասիս» շաբաթաթերթի մէջ լոյս տեսած շաբաթական յօդուածներով, դաշտահանդէսով, ազգային-հայրենասիրական երգերու երեկոյով, դասախօսական ձեռնարկներով: Իսկ, սփիւռքահայ վաստակաւոր գիտնականներու եւ պատմաբաններու մասնակցութեամբ տեղի ունեցած գիտաժողովը եկաւ արժեւորելու Հնչակեան Կուսակցութեան 125-ամեայ անցած ուղին, Հայ ժողովուրդի պատմութեան մէկ կարեւոր հանգրուանի ընդհանուր բնագիծէն ներս:

Միացեալ Նահանգներու տարածքին Հնչակեան Կուսակցութեան արմատները կ'երթան դէպի հեռուները: 1887 թուականի կուսակցութեան հիմնադրութենէն մի

ցեր, համահայկական մարմիններուն եւ Հայաստան Հիմնադրամի յանձնախումբերուն մէջ մասնակցութիւն եւայլ: Ներկայիս ալ մաս կը կազմենք Հայկական Յեղասպանութեան 100-ամեակի մարմինին եւ սուրիահայութեան օժանդակութեան յանձնախումբին: Ուր որ ալ գտնուած ենք, մեր մղումը միշտ եղած է Հայութեան ընդհանրական շահերը, առանց հատուածական նկատարումներու:

Առաջին օրէն սկսեալ ՄԴՀԿ հովանաւորութեան տակ կը գործեն Նոր Սերունդ Մշակութային միութիւնը, Հայ Մարմնամարզական Միութիւնը, Հայկական Կրթական Բարեսիրական Միութիւնը եւ «Կայծ» երիտասարդական միութիւնը, որոնք մեծ ներդրում կ'ունենան հայապահպանման դժուարին գործին մէջ:

Աւելի ուշ, Կուսակցութեան հովանիին տակ սկսաւ գործել Հայ Ամերիկեան Խորհուրդը, որ իր գործունէութիւնը կը ծաւալէ Ամերիկեան քաղաքական շրջանակներուն մօտ, առաջ տանելու համար Ամերիկահայութիւնը յուզող հարցերու պաշտպանութիւնը, ըլլան անոնք տեղական հարցեր, թէ Յեղասպանութեան ճանաչման ու Հայաստանի եւ Արցախի ի նպաստ Ամերիկեան քաղաքականութեան վրայ ազդելու առումով:

Նոյն առեւ կը հաւատանք որ, պէտք է վերատեսութեան ենթարկել հայ դատի հետապնդման մեր մարտավարութիւնը: Մեր ներուժը Յեղասպանութիւնը քաղաքական շրջանակներու կողմէ ճանաչման աշխատանքներու կողքին, պէտք է ստեղծել մասնագիտական եւ իրաւական կառույցներ, որոնց միջոցաւ կը յաջողինք իրականացնել մեր ժողովուրդի իրաւունքներու արդար հատուցումը:

Այս ափերուն մեր գործունէութեան առանցքը կը կազմէ նաեւ երիտասարդութեան ներգրաւումը մեր ազգային ու քաղաքական կեանքէն ներս ու կրնանք ըսել որ, հակառակ այս երկրի պայմաններուն կարողացած ենք արձանագրել որոշ յաջողութիւններ:

Եզրափակիչ այս հանդիսութեամբ, իր լրումին կը հասնի յոբելինական տարին: Սակայն, մեր գործը կը շարունակուի, այնքան ժամանակ որ հայութիւնը կը շարունակէ ապրիլ այս ափերուն, իր կենսունակ կեանքով: Այդ կենսունակութիւնը պահպանելու համար անհրաժեշտ է համայնքի բոլոր միաւորներու համախմբումը, ազգային կարեւոր հարցերուն շուրջ: Այս ուղղութեամբ մենք կը գործակցինք մեր բոլոր Եկեղեցական համայնքներուն, կուսակցութիւններուն, ազգային կազմակերպութիւններուն եւ Հայաստանի Հանրապետութեան դիւանագիտական ներկայացուցչութիւններուն հետ, հաստատ համոզումով որ միասնական գործունէութիւնը խիստ կարեւոր է յատկապէս սփիւռքեան մեր պայմաններուն տակ:

125 տարիներու վրայ երկարող Հնչակեան Կուսակցութեան պատմութիւնը լի է իր հարուստ էջերով: Սասնոյ լեռներէն մինչեւ Պոլսոյ հրապարակներուն վրայ թափուած արիւնը, բանտարկութիւններէն մինչեւ կախաղանները, աքսորներն ու հալածանքները մաս կազմած են այդ պատմութեան ու մեր ընկերները, առանց ընկրկումի շարունակած են իրենց սրբազան գործը, ջահը փոխանցելով յաջորդ սերունդներուն:

Այսօր աւելի նպաստաւոր պայմաններու տակ գտնուելով, մենք եւս պարտաւոր ենք ջահը փոխանցել յաջորդ սերունդներուն, որպէսզի Հնչակեան կուսակցութիւնը շարունակէ իր երթը ու բերէ իր նպաստը մեր ժողովուրդի գլխաւոր նպատակի իրագործման՝ ազատ, անկախ, ժողովրդավար ու հզօր Հայաստանի մէջ ու շուրջ համախմբելով համայն հայութիւնը:

Փառք Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան 125-ամեակին:

Փառք Հայ ժողովուրդին:

833 W. Glendale Blvd. Glendale, CA 91202 (818) 240-0065

Dr. Missak Ekmekdjian
Chiropractor

Dr. Anahid Ekmekdjian
Chiropractor

Մեծանախնայեալ եւ մանուկներու Բարբոսփոսթոյի բաժնով:
Գլխացաւ, վզի, մէջքի, յօզային եւ սկաւային ցուեր:
Մըքեաշտրմի վթարի ետեանքով պատասխան
վնասուածքներու բուժում:

Ձեր առողջութիւնը մեր մտահոգութիւնն է

Bedros S. Maronian
818/500-9585

Siamanto B. Maronian
818/269-0909

SERVING THE COMMUNITY SINCE 1975
More locations and more ways to service your insurance and financial needs

<p>6300 Wilshire Blvd. Suite 1900 Los Angeles, CA 90048</p> <ul style="list-style-type: none"> - Life Insurance - Health Insurance - Group & Individual - Long Term Care - Disability 	<p>805 East Broadway Glendale, CA 91205</p> <ul style="list-style-type: none"> - Estate Planning - Will & Living Trust - Full Annual Review - Mortgage Protection - College Planning 	<p>300 N. Lake Ave. Suite 500 Pasadena, CA 91101</p> <ul style="list-style-type: none"> - Workman's Compensation - Employee Benefits - Annuity - IRA - 401K & 403B
--	---	---

A.B.A. INSURANCE SERVICES

Seniors 65 & Up Medicare Supplements • Insurance • Prescriptions Drugs RX • Benefits

Insurance coverage can help you financially!
Ապահովագրութիւնը Աձիրաձեղտ է

Coverage & Protection should be on the top of your priority list.

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ-Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆԴԱԿԸ Ա.Դ. ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ 125-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

ԳԻՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԳՆԱՀԱՏԱՆԱՑ ԱՌ ՍԻՐԵՑԵԱԼ ՈՐԴԻՍ ՄԵՐ ԵՒ ՀԱՐԱԶԱՏ ԶԱՒԱԿՍ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՑ ՍՐԲՈՑ ԷԶՄԻԱԾՆԻ ԱՆԴԱՄՍ ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

Գոհունակությամբ տեղեկացանք ԱՄՆ Հայոց Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Յովնան Արքեպս. Տէրտէրեանից, որ Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութիւնը ծրագրում է Լոս Անճելոսում հանդիսաւորապէս նշել հիմնադրման 125-րդ տարեդարձը: Այս առիթով Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից Հայրապետական Մեր օրհնութիւնն ենք յղում Կուսակցութեան Վարիչ Մարմնին եւ բոլոր անդամներին եւ շնորհաւորում յորելեանի առիթով:

Մեր ժողովրդի համար դժուարին ժամանակներում 19-րդ դարի երկրորդ կէտերին հիմնուեց Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութիւնը, երբ մեր երկիրը բաժանուած էր արեւելեան ու արեւմտեան հատուածների՝ իրար հետ հակամարտութեան մէջ գտնուող ռուսական ու թուրքական կայսրութիւնների միջեւ: Ցատկապէս ծանր էր Օսմանեան տիրապետութեան ներքոյ պարող հայութեան վիճակը, որը հալածում էր հայրենի հողից եւ ենթարկում ծրագրուած աննախդէպ ցեղասպանութեան:

Հնչակեան կուսակցութիւնը հիմնուեց մեր ժողովրդի ազատ ու պայծառ կեանքի ու հայրենի պետականութեան հաստատման տեսիլով՝ մի խումբ մտաւորական հայորդիների կողմից: Նրանք ազնիւ նպատակ էին հետապնդում միաւորել հայութեան ջանքերը յանուն մեր ժողովրդի արդար դատի եւ մեր իրաւունքների պաշտպանութեան: Տասնամակների ընթացքին Հնչակեան կուսակցութիւնը արդիւնաւոր մասնակցութիւն բերեց մեր ազատագրական պայքարին, Հայրենիքի կողքին գտնուեց երկրորդ աշխարհամարտի ընթացքում, անկախութեան վերականգնման ու մեզ պարտադրուած Արցախեան պատերազմի տարիներին: Կուսակցութիւնը իր մասնաճիւղերով կարեւոր առաջնութիւն է մատուցում նաեւ Սփիւռքի մեր համայնքներում ծառայելով, հայապահպանութեան ու ազգային կեանքի պայծառութեան, հայորդիների կրթութեան ու դաստիարակութեան, հայ մշակոյթի զարգացման կարեւոր գործին:

Մեզ համար առանձնակի գոհունակութիւն է նշել, որ Հնչակեան կուսակցութիւնն իր գործունէութեան ողջ ընթացքին դրսեւորել է անխախտ հաւատարմութիւն հանդէպ մեր հոգեւոր կենտրոն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնին: Առաջնական մեր Սուրբ Եկեղեցու դարաւոր աւանդների պահպանութեան նախանձախնդրութեամբ կուսակցութեան շատ ու շատ անդամներ եղան Սուրբ Էջմիածնի շահերի պաշտպանը, ջանալով աւանդ բերել մեր Մայր Աթոռի շինութեանն ու պայծառութեանը ու մեր ժողովրդի կեանքում նրա տիրաւանդ առաջնութեան արդիւնաւորմանը:

Յորելեանի առիթով Հայրապետական Մեր գնահատանքն ենք յղում Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան Վարիչ Կազմին եւ բոլոր անդամներին: Մաղթում ենք ազգօգուտ գործունէութեան նորանոր յաջողութիւններ ու ձեռքբերումներ՝ առաւել զարդարելու եւ հաստատելու Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան պատմութիւնը:

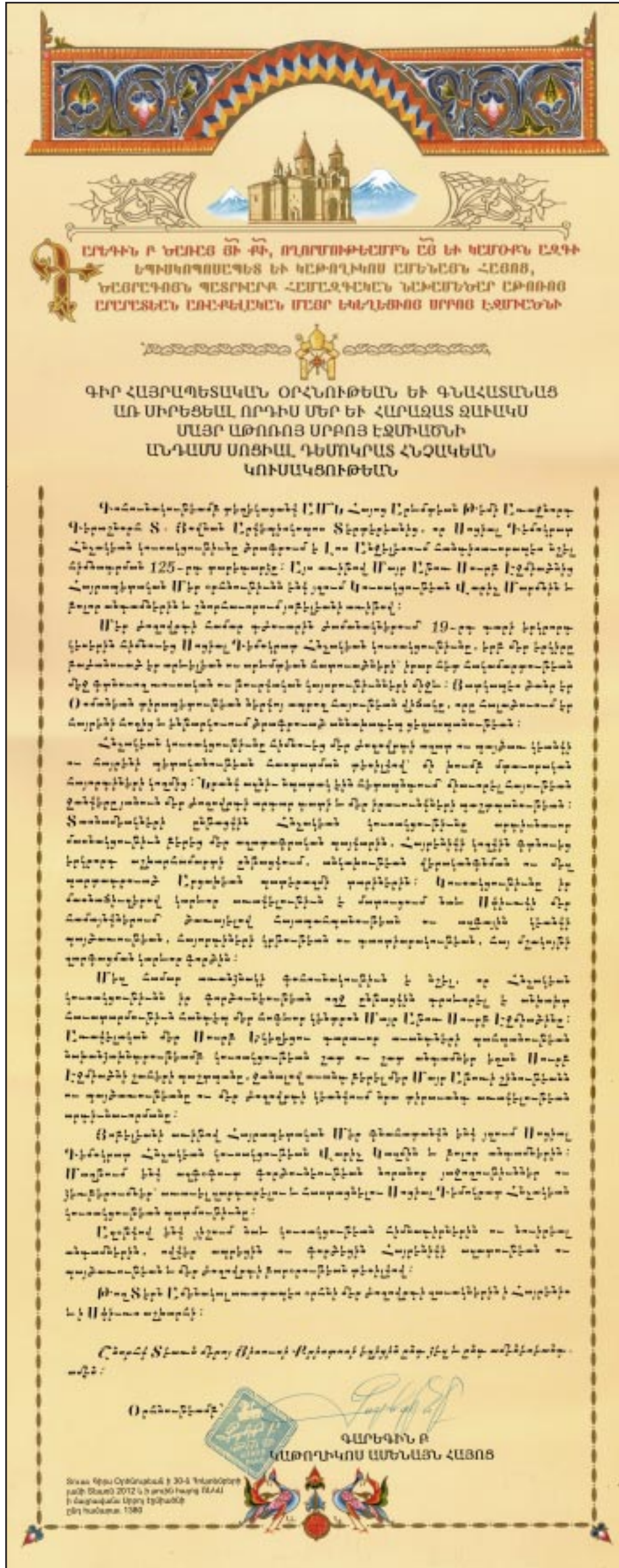
Աղօթքով ենք յիշում նաեւ կուսակցութեան հիմնադիրներին ու նուիրեալ անդամներին, ովքեր ապրեցին ու գործեցին Հայրենիքի ազատութեան ու պայծառութեան եւ մեր ժողովրդի բարօրութեան տեսիլով:

Թող Տէրն Ամենակալ առատապէս օրհնի մեր ժողովրդի զաւակներին ի Հայրենիս եւ ի Սփիւռս աշխարհի:

Շնորհիք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եղիցին ընդ ձեզ եւ ընդ ամենեսեանդ, ամէն:

Օրհնութեամբ՝
ԳԱՐԵԳԻՆ Բ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Տուաւ Գիրս Օրհնութեան ի 30-ն Հոկտեմբերի յամի Տեառն 2012 եւ ի թուին հայոց ՌՆԿԱ ի մայրավանս Սրբոյ Էջմիածնի ընդ համարաւ 1380

ԱՐԺԱՆԱՎԱՅԵԼ ՇՈՒՔՈՎ ՆՇՈՒԵՑԱԲ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 125-ԱՄԵԱԿԸ

Շարունակուած էջ 1-էն

կրնայ իր գործնական ներդրումն ունենալ հօր եւ բարգաւաճ հայրենիքի մը համար»:

ՎԱՉԳԵՆ ԽՈՏԱՆԵԱՆ

Ելոյթ ունեցաւ Արեւմտեան Ամերիկայի Ս.Գ.Հ.Կ.ի Վարիչ Մարմնի ատենապետ՝ Վաչագէն Խոտանեան: Նախ ան երախտագիտութեան յատուկ խօսք ուղղեց Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Բ. Վեհափառ Հայրապետին, Կուսակցութեան 125 ամեակին առթիւ իր շնորհած Հայրապետական արբատառ կոնդակին առթիւ: Նաեւ շնորհակալութիւն յայտնեց Թեմիս բարեխնամ առաջնորդ Յովնան Արք. Տէրտէրեանին՝ Հայրապետական Կոնդակի առթիւ կատարած իր դիմումին համար: Ընկ. Խոտանեան իր խօսքին

ժողովրդավարութեան հաստատման եւ Հայաստան-սփիւռք կապի ամրապնդման», իր ելոյթի ընթացքին ըսաւ Ընկ. Խոտանեան: Ելոյթը տեսնել առանձին:

Տիկ. Թագուհի Արզումանեան

ՏՕՔԹ. ՀԱՍԲԻԿ ՍԱՐԱՖԵԱՆ

Օրուան գլխաւոր բանախօսն էր Ս.Գ.Հ.Կ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ՝ Տօքթ. Համբիկ Սարաֆեան: Ան առանձնապէս նշեց «Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութիւնը՝ իր հիմնադրութեան առաջին իսկ օրէն, որդեգրեց երեք սկզբունքներ, որոնց անշեղօրէն կը հետեւի մինչեւ այսօր. Անշահախնդիր եւ անսակարկ ծառայութիւն ազգին ու հայրենիքին, հաւատարմութիւն իր դաւանած սոցիալ դեմոկրատական գաղափարախօսութեան եւ միասնական մօտեցում համագալին կարեւոր հարցերու շուրջ»:

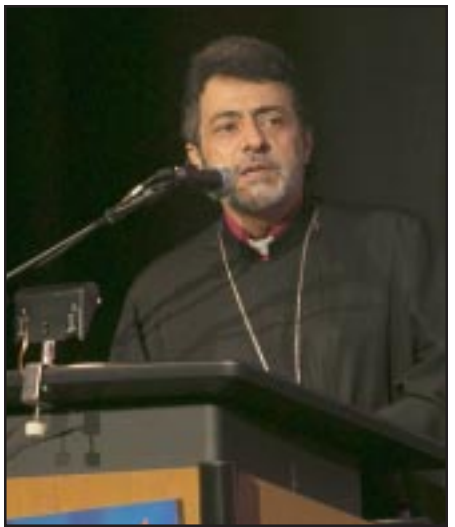
Ընկ. Սարաֆեանի ամբողջական ելոյթը կարդալ առանձինն:

ԳԵՐՇ. Տ. ՎԱՉԷ ԱՐՔ. ՅՈՎԱԷՓԵԱՆ

Գերշ. Վաչէ Արք. Յովաէփեան ողջունի խօսք առնելով Հնչակեան Կուսակցութիւնը նկատեց որպէս սկզբունք ունեցող կազմակերպութիւն մը: Հնչակեան Կուսակցութեան հիմնադիրները մտահոգուած են ամբողջ ազգի մը գոյութեամբ: Հայրենասիրութեան եւ էջմիածնասիրութեան սկզբունքներու վրայ կառուցած ըլլալուն համար տուած է բազում նահատակներ: Ներկայիս, կուսակցութիւններու վրայ ծանր պարտաւորութիւն կայ՝ համախմբել երիտասարդները եւ առողջ դաստիարակութիւն տալ անոնց:

ՈԱՖՖԻ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

«Ժառանգութիւն» կուսակցութեան նախագահ եւ Հ.Հ. առաջին արտաքին գործոց նախարար՝ Ռաֆֆի Յովհաննիսեան իր սրտի խօսքն արտասանած պահուն շնորհաւորեց Ս.Գ. Հնչակեան Կուսակցութեան 125 ամեայ տարեդարձը եւ ապա մեր օրերու քաղաքական կեանքին անդրադառնալով ընդգծեց որ ներկայիս Հայրենիքը աննախադէպ մարտահրաւէրներու առջեւ կը գտնուի: «Դէմ յանդիման ենք որոշակի դժուարութեանց հետ: Երկրի օրէնքները պէտք է կիրարկուին անխտիր բոլորի նկատմամբ, իսկ հայրենիքը կը պատկանի բոլորին եւ ազգին շահերը՝ գերիվեր են ամենէն: Մենք պարտաւոր ենք ապրելու այն տեսիլքով որ պիտի գայ այն օրը երբ տարբերութիւն պիտի չզրուի հայաստանցի եւ ոչ հայաստանցու միջեւ: Հայութիւնը մէկ է», ըսաւ Ռաֆֆի Յովհաննիսեան:

Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան

ՏՕՆԱԿԱՆ ՀԱՍԵՐԳ

125 ամեակի ծրագրի երկրորդ մասը կ'ներգրկէր տօնական համերգ, որուն իրենց մասնակցութեամբ բերին «Լիլիա» պարախումբը՝ պարուսոյց Լիլիան Մարգարեան, երգիչներ Յարութ Յակոբեան, Շիրազ եւ Առնօ Մկրտչեան: Պէջրունէն յատուկ ժամանած շնորհալի ասմունքող Անի Սարաֆեան-Եփրեմեան կախարդեց ներկաները, իսկ հանդիսավար Թագուհի Արզումանեան ասմունքի իր կատարումներով ներկայացուց իւրաքանչիւր երգի խորհուրդը: Արդարեւ, վերոյիշեալ հոյլ

Ռաֆֆի Յովհաննիսեան

մը արուեստագէտները եօթ հոգիներէ բաղկացած նուագախումբի ընկերակցութեամբ իրենց զեղարուեստական բարձրորակ կատարումներով եւ բեմական արդիական լուսարձակումներով, ստեղծեցին հոգեկան վայելքի եւ հայրենասիրական յուզումնալի ապրումներու անբացատրելի պահեր:

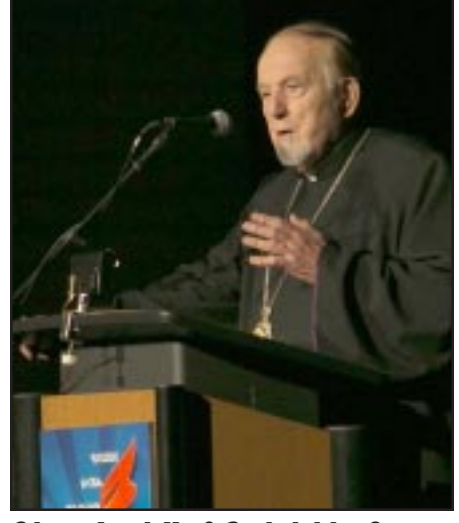
Ս.Գ.Հ.Կ.-Ի ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ ԱՇՈՏ ԴՈՒԼԵԱՆԻ ՀԵՏ

Շարունակուած էջ 1-էն

րէր Արեւմտեան Ամերիկայի Վարիչ մարմնի ատենապետ Վաչագէն Խոտանեան: Իրեն կ'ընկերակցէին Տօքթ. Արշակ Գազանձեան, Գաբրիէլ Մոլոյեան եւ Սուրէն Խոտանեան: Կլենտէյլի Հիլթոն հիւրանոցին մէջ տեղի ունեցած սոյն հանդիպումին ներկայ էր նաեւ Արցախի առաջնորդ Գերշ. Տ. Պարգեւ Արք. Մարտիրոսեան, Արցախի Ուշինկիթընի ներկայացուցիչ Ռոպերտ Աւետիսեան:

խանդավառութիւնն իր գագաթնակէտին հասաւ «Հնչակեան ենք մենք» երգի կատարման ժամանակ, երբ ժողովուրդը ոտքի ելած ուրախ ծափերով կ'ընկերակցէր եւ միեւնոյն ատեն բեմին վրայ եւ սրահէն ներս կը ձօնուէին տասնեակ մը դրօշներ, աւարտելու համար կենսախինդ հուռուաներով:

ՅՈՎԱՆ ԱՐՔ. Ի ՓՎԱՍԱՆ ԽՕՍՔԸ

Գերշ. Վաչէ Արք. Յովաէփեան

Տօնակատարութեան փակման խօսքը կատարեց Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան:

«Այսօր իւրաքանչիւր ըրապէ կ'ըմբռնուի 125 ամեակի ձօնուած խօսքերով, երգերով ու պարերով: Իւրաքանչիւր ըրապէ իմ մէջ կ'արթնցնէր հոգեւոր ծնունդի պահը: Այնուհետեւ Յովնան սրբազան բարձր գնահատեց Հնչակեան կուսակցութեան հիմնադիրներու նուիրական տեսլականը ազատ եւ անկախ հայրենիք մը ունենալու վեհ գաղափարը: Նոյն տեսիլքն ունեցան նաեւ քսան կախաղանները: Սրբազանը ըսաւ՝ «125 ամեակը կեանքի տօն է: Այս մէկը նոր յանձնարարութիւններ կը բանայ մեր առջեւ դէպի Մայր Հայրենիքը, դէպի Ս. Էջմիածինը»:

«Բարի երթ Ս.Գ.Հ.Կ.ին եւ անոր գինուորագրեալ երիտասարդներուն: Տարակոյս չունինք, որ 125 ամեակը նոր աւելն եւ նոր եռանդ պիտի բերէ գալիք սերունդներուն, կազմակերպելու նոր երթ մը դէպի Մայր Հայրենիք, անով կերտելու յաւերժութիւնը Մայր Հայաստանի»:

«Արդարեւ ոգեւորիչ եւ բացառիկ տօնակատարութիւն մըն էր, որուն համար մեծապէս գնահատելի է յոբելինական մարմինը»:

Ստեփան Յովակիմեան

մէջ համապարփակ կերպով անդրադարձաւ, անցնող տասնամեակներուն ամերիկահայ կեանքէն ներս Հնչակեան կուսակցութեան ծառայած գործունէութեան:

«2012 թուականը յայտարարուած ըլլալով յոբելինական տարի, Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Արեւմտեան Ամերի-

Գրիգոր Մալոյեան

կայի Վարիչ Մարմինը ծրագրեց ու իրագործեց շարք մը միջոցառումներ, պատշաճ մակարդակով նշելու համար մեզի համար կարեւոր նկատուող այս տարեդարձը, որ սոսկ պատմութեան անցած դէպքի մը նշումը չէ, այլ շնչող, ապրող ու գոյատեւող կազմակերպութեան մը կեանքէն ներս նոր հանգրուան մը, որ կը մղէ մեզ ու կը պարտաւորեցնէ, առաւել ծրագրաւորուած աշխատանքով շարունակելու պայքարը՝ յանուն հայ ժողովուրդի իրաւունքներու պաշտպանութեան, Հայապահպանման, Հայկական Յեղասպանութեան ճանաչման, Արցախի ժողովուրդի իրաւունքներու պաշտպանութեան, Հայաստանի մէջ

ՍԴՀԿ 125 ԱՄԵԱԿԻ ԵԶՐԱՓՈՎԿԻՉ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐԸ
PHOTO HAYK ATOMTS

S. D. Hunchakian Party 125th Anniversary Closing Ceremony Held in Glendale

GLENDAL, CA – On November 18, 2012, over one thousand Armenian Americans reveled in a highly patriotic and nationalistic closing ceremony dedicated to the 125th anniversary of the Social Democrat Hunchakian Party.

The three hour event included opening remarks by the Mistress of Ceremonies Mrs. Takouhi Arzoumanian, and speeches from: Mr. Krikor Moloyan representing the S.D. Hunchakian Party Gaidz Youth Organization; Mr. Vasken Khodanian, Chairman of the S.D. Hunchakian Western Region Executive Committee; H.E. Archbishop Hovnan Derderian, Primate; Archbishop Vatche Hovsepian, former Primate; Raffi K. Hovannisian, first Foreign Minister of Armenia and current chairman of the Heritage Party; as well as the event's key note speaker, Mr. Harry Sarafian, S.D. Hunchakian Party Central Committee member.

Dignitaries at the event included; Reverend Joseph D. Matossian, Armenian Evangelical Union; the Honorable

Grigor Hovhanissian, Consul General of the Republic of Armenia in Los Angeles, as well as representatives of ADL-Ramgavar party, AGBU, Armenian Society of Los Angeles, Organization Istanbul and Compatriotic organizations.

Traditional Armenian and patriotic songs were performed by a trio of very talented singers: Harut Hagopyan, Arno Mkertchyan and Shiraz, coupled

with Mrs. Ani Sarafian Yepremian who recited powerful poetry inspired by and dedicated to the S.D. Hunchakian Party. The singer's performances were complemented with inspiring and vivid dance performances by the Lilia Dance Company as well as Mrs. Arzoumanian's renditions of poetry adding historical significance to the words of the songs.

Beloved Armenian Artist Flora Martirosyan Dies at 55

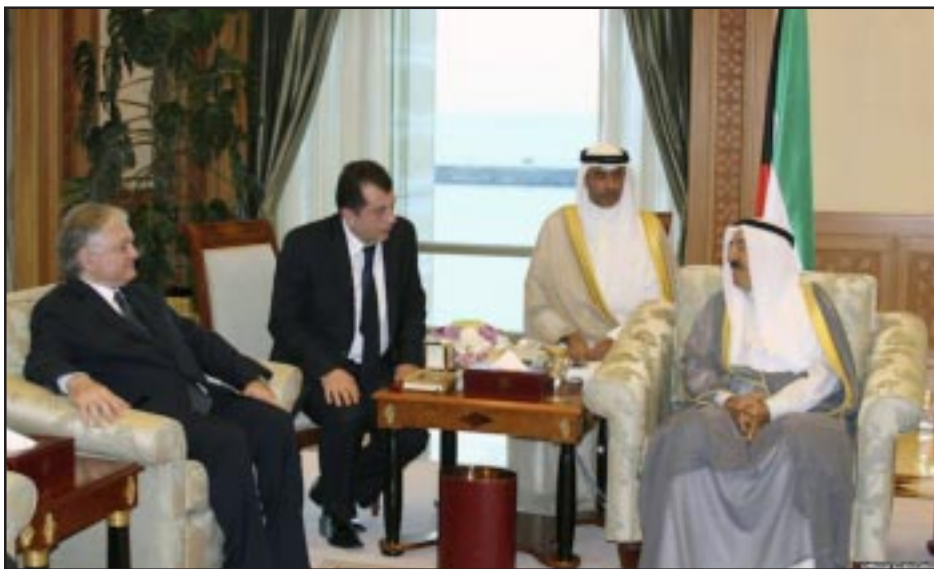

LOS ANGELES -- Flora Martirosyan, a renowned singer and People's Artist of Armenia, has died in Los Angeles on Tuesday, after developing complications following a surgery, in particular, problems with her gall-bladder.

Martirosyan, a native of Gyumri, graduate from the Yerevan Komitas

Continued on page 3

Kuwait Promises Aid to Syrian Armenians

Emir Sabah Al-Ahmad Al-Jaber Al-Sabah (R) meets with Armenian Foreign Minister Edward Nalbandian in Kuwait City

KUWAIT -- Kuwait will provide humanitarian assistance to scores of Syrian citizens of Armenian descent who have taken refuge in Armenia since the outbreak of the bloody conflict in Syria, official Yerevan said on Tuesday.

Armenia's Foreign Ministry said Foreign Minister Edward Nalbandian received such a pledge when he visited the oil-rich Gulf state and met its emir, Sheikh Sabah Al-Ahmad Al-Jaber Al-Sabah, and other top Kuwaiti officials on Monday.

A ministry statement said the situation in Syria was on the agenda of Nalbandian's talks with Kuwait's deputy prime minister and foreign minister, Sheikh Sabah Khaled Al-Hamad Al-Sabah. "Edward Nalbandian expressed concern over the situation in

Syria, pointing out that Armenia is continuing to receive thousands of Syrian Armenian refugees because of the conflict," it said.

"In this context, the Kuwaiti foreign minister informed [Nalbandian] about the Kuwaiti authorities' decision to allocate humanitarian assistance to Syrian Armenians in Armenia," added the statement. It said nothing about the scale and form of the promised aid.

According to the authorities in Yerevan, the number of Syrian Armenians who have fled to Armenia exceeds 5,000. Many of them are increasingly struggling to get by in their ancestral homeland, unable to find well-paid jobs and sell their properties in Syria. The cash-strapped Armenian

Continued on page 4

Richard Giragosian: Armenia Needs to Fight Against Oligarchs Before Adopting Parliamentary System

YEREVAN -- Armenia is not ready for passing to the parliamentary system of government, it needs first of all to fight against oligarchs, Richard Giragosian, Regional Studies Center director, said at a news conference on Monday.

"I am not sure whether Armenia's parliament can govern as today's parliament is not effective at all," he said.

The analyst said until the reforms are not made it is early to speak about the parliamentary system of government. At the same time he stressed that the future of country's democracy depends on the parliament.

"For a very long time the policy in Armenia was being decided by individuals. We do not have healthy debates and the policy is more the race of fame and not the race of clever ideas and thoughts," he

said, adding that Armenia has a crucial need for strategic vision.

"In this context the economic issues play a significant role. Economy is the guarantee of national power," he said.

At the same time he said it is necessary to challenge the oligarchs as the current situation is not constructive. "Oligarchs are the main threats to Armenia," the expert claimed, adding that by keeping markets closed and not paying taxes they even demonstrate power.

Referring to the statement of second president about 'feudals' Giragosian said it is interesting that Kocharyan is aware of them. "But unfortunately during the years of his presidency the oligarchic system became powerful. So, the ideas he has should be accepted, but it should be remembered that he is an ex-president," he concluded.

Armenian General Questioned in Army Fraud Investigation

A former senior military official has been interrogated as part of a major fraud investigation concerning meat supplies to the army, a Defense Ministry source said on Friday.

A criminal probe was launched last June into alleged fraud in deliveries of beef following media reports that some slaughterhouses had been supplying army units with frozen buffalo meat instead.

A manager at Kapan's meat fac-

tory was arrested last month as part of the investigation.

Mary Sargsian, a senior officer at the Investigation Department of Armenia's Ministry of Defense, told RFE/RL's Armenian Service (Azatutyun.am) that Lieutenant-General Arshaluys Paytian, who served as deputy head of the Armenian Armed Forces' General Staff until last September, was questioned as a witness in the case about two weeks ago.

Armenia Rejects Idea of New 'Road Map' for Karabakh

Latvian foreign minister, Edgars Rinkevics and Armenian foreign minister Edward Nalbandian

YEREVAN -- Armenian Foreign Minister Edward Nalbandian has reiterated Yerevan's position that negotiations with Azerbaijan over Nagorno-Karabakh should continue around a set of key principles proposed by international mediators in recent years that he implied have not been finalized yet because of Baku's unconstructive approach.

Nalbandian made the statement at a joint press conference with the visiting Latvian foreign minister, Edgars Rinkevics, on Thursday when responding to a media question on the idea "recently floated" in Azerbaijan concerning a new "roadmap" for the Nagorno-Karabakh settlement.

Such views in Azerbaijan are likely to have followed the latest attempt by international brokers to restart the Armenian-Azerbaijan peace talks that stalled last summer.

The Karabakh negotiation process came to a standstill after a series of deadly border skirmishes and especially in the wake of the controversial pardoning in Azerbaijan of Ramil Safarov, a convicted killer of an Armenian serviceman who was handed over to Baku by Hungary more than two months ago.

Speaking at the press conference Foreign Minister Nalbandian brushed aside the assumptions that a new "roadmap" implying a phased solution could help the process. He said he had the impression that "the authors of this

proposal have stuck on the information level typical of the 1990s."

"Seventeen years have passed since 1995, the train has left the station, but some in Azerbaijan are still standing on the platform," said the top Armenian diplomat, speaking figuratively about the history of the peace process.

He stressed that a "roadmap" regarding some of the key principles of conflict settlement had already been presented to the sides by the international community.

"But we couldn't make progress at the Kazan summit as Azerbaijan rejected these proposals," charged Nalbandian, referring to a set of basic principles that Armenia believes are anchored on the combination of the right of Karabakh Armenians to self-determination, Azerbaijan's territorial integrity and the nonuse of force or threat of force in resolving the conflict.

"I don't think that the idea of the Azerbaijani side regarding a new roadmap may be serious, especially when the matter concerns a roadmap that emerged 17 years ago," Nalbandian said.

The Armenian foreign minister also referred to the statements issued by the leaders of the Minsk Group co-chair countries from the recent G8 and G20 summits urging the parties to the conflict to make progress towards agreeing on the basic principles of Karabakh peace.

Opposition Party Could Nominate Female Presidential Candidate

YEREVAN -- Armenian opposition party is considering nominating the first-ever female presidential candidate in the country's history, it was confirmed on Monday.

Press reports in recent days have said that Anush Sedrakian, deputy chairwoman of the Free Democrats party, could stand as a candidate in the Armenian presidential election due in February.

Sedrakian did not deny those reports, saying that the matter is being discussed by the party leadership. "These discussions are laying the groundwork for new public attitudes," she told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am). Armenia's political elite needs a "generation change," she said.

Sedrakian insisted that a woman can do well in Armenia's male-dominated political arena. "In practical terms, our society is not quite man-centered because Armenian women bear fundamental responsibility, and those who have responsibility must also have equal rights," she said.

Artak Davtian, a senior lawmaker from the ruling Republican Party of Armenia (HHK), welcomed the possibility of a female candidate in the intensifying presidential race. "That would be a quite good gesture addressed to the entire political scene," he said.

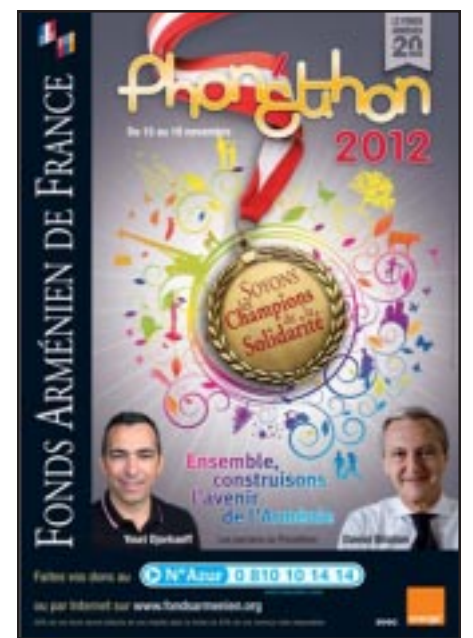
The Free Democrats are represented in Armenia's current 131-member parliament, elected in May, by two deputies. They won those seats after

Pan-European Phoneathon Secures Pledges of More Than •1,400,000

PARIS -- The 13th pan-European Phoneathon of the Hayastan All-Armenian Fund held November 15-18 secured pledges of more than •1,400,000 (about \$1.8 million). This amount is 8% more than in 2011, the Fund's Press Service informs.

Throughout the event, over 700 Armenian and non-Armenian volunteers from France, Germany, Switzerland and Belgium made phone appeals, with calls going out 12 hours a day. Stationed in Paris, Lyon, Marseille, Nice, and Toulouse, the callers contacted Armenian families, businesses, and organizations across Europe to request financial support for the ongoing development of Armenia and Artsakh, as well as emergency relief for the Syrian-Armenian community.

The Phoneathon will benefit the construction of community centers in villages throughout Artsakh and comprehensive agricultural development in Armenia's Tavush Region. In addition, a part of the proceeds will be dedicated to providing urgent aid to the Syrian-Armenian community.

This year the Phoneathon was hosted by soccer star Youri Raffi Djorkaeff, who helped secure the 1998 FIFA World Cup and Euro 2000 championship for the French national team; and Daniel Bilalian, director of sports programming with France TÈLÉvisions.

Armenian Business Leader Plans Direct Flights to Historic City in Turkey

YEREVAN -- Direct flights could be launched early next year from Yerevan to a city in southeastern Turkey that used to be mostly populated by Armenians, an Armenian business leader announced on Tuesday.

"In effect, we have made sure that the aviation authorities in Armenia and Turkey have given the green light to direct Yerevan-Van flights," said Arsen Ghazarian, the head of Armenia's leading business association.

"We, Armenian businessmen, are now only hampered by the need to acquire a commercially viable plane. We wanted to do that this autumn ... but it didn't work out. Let's hope that a properly sized airplane not operating at a loss will launch the flights next spring."

Located on the eastern shore of an eponymous lake, Van is an ancient city with an estimated 500,000 mainly Kurdish residents. The city and surrounding areas had a sizable Armenian population until the World War One era mass killings and deportations of Armenians in the Ottoman Empire.

Unlike the Armenian communities in virtually all other parts of the crumbling empire, many Armenians of Van survived the first Genocide of the 20th century after putting up an armed resistance to Ottoman troops and being evacuated by the Russian army in 1915-1918. Hundreds of thousands of their descendants live in modern-day Armenia.

forming an electoral alliance with another opposition party, Zharangutyun (Heritage). The alliance, which got 5 percent of the vote in the May elections, effectively fell apart last month.

The talk of Sedrakian's nomina-

Plans for direct flights to and from Yerevan were already announced by a business association in Van last year. The Turkish government reportedly blocked their launch slated for September 2011, however.

Some Van-based businessmen openly criticized that move when they attended a U.S.-sponsored Turkish-Armenian business forum that was organized in Yerevan by Ghazarian's Armenian Union of Industrialists and Entrepreneurs last month. They said the one-hour flights would lead to a greater influx of visitors from Armenia and thus benefit the local tourism industry.

Ghazarian, who also co-heads the Turkish-Armenian Business Council promoting closer commercial ties between the two nations, likewise argued that the planned charter service would make it much easier for Armenians to see what remains of Armenian cultural heritage in and around Van.

The most famous and well-preserved Armenian monument in the area is the 10th century church of Surp Khach (Holy Cross) perched on the legendary Akhtamar island in Lake Van. The Istanbul Patriarchate of the Armenian Apostolic Church was allowed to hold religious services there once a year after the church's \$1.5 million renovation financed by the Turkish government and completed in 2007.

Regular flights have until now been carried out only between Yerevan and Istanbul.

tion is a further indication that the Free Democrats will not support Zharangutyun leader Raffi Hovannisian's presidential bid. Hovannisian officially announced his participation in the presidential ballot on November 2.

HyeAID Concert Excites a Full House In Pasadena

PASADENA -- Veteran's Day 2012 will be forever imprinted in the minds of almost 3,000 people who attended the HyeAID benefit concert to help the Armenian community in Syria at the Pasadena Civic Auditorium in Pasadena, California.

The artists from local and as far away as Armenia, England and France literally rocked the house and the audience, young and old, responded. They were moved with the songs of sorrow, longing and anguish, and laughed at the comedic remarks of the artists, who switched to upbeat songs to cheer up the audience.

The variety program started with the classics performed by the Hi-Am Quartet. Throughout the program, scenes of destruction of homes, schools, stores, homes for the elderly, group home for children, and churches, including the Armenian Genocide memorial church complex in Der Zor, were shared with the audience.

Syrian Armenian Relief Fund (SARF) Executive Committee Chairperson, Zaven Khanjian, spoke on behalf of the 10 organizations that make up SARF. Western Prelacy Prelate Arch. Moushegh Mardirossian, Diocese former Primate Arch. Vache Hovsepian, Rev. Fr. Krikor Chahinian, and Rev. Josph Matossian represented their churches, also present was the Prelate of Damascus, Bishop Armash Nalbandian. In addition, Counsel General of the Republic of Armenia, Grigor Hovhannissian, Avedik Izmirlian of the Armenian Revolutionary Federation Central Committee, Vazken Khodanian of the Social Democrat Hunchakian Party, Armenian Relief Society Central Executive Chairperson Vicky Marashlian and member Ani Keshishian, and Western U.S.A. Regional Executive Lena Bozoyan, and Armenian General Benevolent Union representative Tomig Alexanian. Also present was Heritage Party Chairperson Raffi Hovhannisian.

The concert was organized in association with Artists for Kids. Khanjian's upbeat message reaffirmed that the Syrian Armenian community will prevail, it will resurrect and it will resume its role as the overflowing mother of all Diaspora Communities. Showing very old photo of very young scouts marching on the sports field, his poetic

message was that the young scouts will return. He invited three students, representing their schools, which collected donations as Grand Sponsors of the event, along with Karoun Dairies, represented by Antranig Baghdassarian.

Aleque Marselian from Vahan and Anoush Chamlian Armenian School, Tamar Gharibian from Rose and Alex Pilibos Armenian School, and Eddie Hovhannesian from Holy Martyrs Ferrahian High School, also representing Cabayan Elementary School, handed the checks from their respective schools. Armineh Khatchaturian, Chamlian Board Chair; Rita Kaprielian, Vice Principal of Chamlian; Dr. Alina Dorian, Principal of Pilibos; and John Kossakian, Principal of Ferrahian were present, along with many students, faculty members and administrators, collectively showing that the youth have taken the lead in lending a hand to their less fortunate compatriots in Syria. Khanjian read the thank you letter sent by Arch. Shahan Sarkissian, Prelate of Aleppo, on behalf of the three denominations and the community. It is hoped that \$250,000, raised from this concert and other fundraising events, will be forwarded in the near future.

The ethno-rock group, Element Band, continued the program with soloist Soseh Keshishyan. Element Band members also individually accompanied some of the vocalists, who followed them later during the program.

An 89-year old young soloist Souren Khavejian, who was originally from Syria, was accompanied on the accordion by Ara Dabandjian. The Dirty Diamond, an LA-Based band performed next, with Sam Babayan with the lead vocalist on the guitar. They were followed by Charming Liars, who flew from London. Their guitarist, Karnig

Manoukian, expressed his excitement in sharing the stage with so many fantastic artists.

The youth were present once again, as Armen Movsisyan appeared, and then was joined by his Guitar Studio students. The VIZA band was next, a band for whom contributing what they can is a way of life. Lilit Pipoyan from Armenia sang and played very moving lyrics on the piano, then on the guitar.

Actor-director Vahe Berberian, explained that he had a chance to visit Syria four years ago, and felt their warmth, nationalistic and welcoming spirit. He urged everyone to assist the Syrian Armenians, since they are a part of us, and then introduced his idol, Arto Tunçboyacıyan. Tunçboyacıyan roared the audience with his comedic jests, remembered the martyr soldiers dying on the Artsakh border, urged people to act as human beings, not make bad things happen due to their greediness, and speak about problems, lest they fester forever. A group of young singers accompanies him and once again, the youth outnumbered the adults.

TV personality and journalist Arshalouys Tarpinian applauded the high level of artistry during the program, praised the audience for supporting the benefit concert and quoted from Karekin Njdeh regarding the success of our endeavors

with collective responsibility. She introduced composer Ruben Hakhverdyan. Hakhverdyan was eager to explain the truth about the Armenian spirit, flexible yet protective of its culture and values. He explained that we hyphenate our Armenian-ism, but the Syrian Armenians are just us, our people.

Producer-Director Carla Garabedian observed that we stand in solidarity with our brothers and sisters in Syria, and introduced the father and son team, Khatchador and Serj Tankian, who performed next. Serj Tankian remarked that "all the artists that played tonight were incredible."

The curtains closed after one more song with all the vocalists on the stage, a nostalgic song about longing and being home-sick, "Tercheyi Mdkov".

Following the concert, Aram Alajajian, of the Artists for Kids, thanked all the participating artists, and remarked that this was "the greatest event we ever put together. It was really a crown."

The crisis in Syria continues. Contributions can be mailed to Syrian Armenian Relief Fund, P.O. Box 1948, Glendale, CA 91209-1948 or by credit card at www.SyrianArmenianReliefFund.org.

***

The following churches, charities and organizations came together to form the Syrian Armenian Relief Fund: Armenian Catholic Eparchy in North America; Armenian Evangelical Union of North America; Western Diocese of the Armenian Church; Western Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America; Armenian General Benevolent Union; Armenian Missionary Association of America; Armenian Relief Society of Western U.S.A.; Armenian Democratic Liberal Party; Armenian Revolutionary Federation-Western U.S.A.; and Social Democrat Hunchakian Party-Western U.S.A.

Flora Martirosyan Dies at 55

Continued from page 1

State Conservatory's Vocal and Choral Conducting Department. During her artistic career Martirosyan performed in more than 80 countries. She set up permanent residence in the United States in 1991, but remained attached to Armenia that he frequently visited and where she actively worked in the

1990s and 2000s.

In 2011, Martirosyan initiated a series of "Never Again" concerts promoting genocide awareness and world peace. She planned to continue these concerts through 2015 – the year that marks the centennial of the Armenian Genocide.

Martirosyan, 55, is survived by her two children and husband.

VISIT YOUR APP STORE AND DOWNLOAD FREE

THE FIRST ARMENIAN NEWS OUTLET APP AVAILABLE FOR ALL YOUR DEVICES

Dr. La Porta to Speak about Armenian Identity in the Middle Ages at Columbia University

By Taleen Babayan

The Armenian Center at Columbia University will host a lecture by Dr. Sergio La Porta titled, "Networks of Knowledge: Communication and Identity in 12th-14th century Armenia," on Friday evening, November 30th.

Dr. La Porta, who is the Haig and Isabel Berberian Professor of Armenian Studies at California State University, Fresno, will discuss the various ways Armenians were involved in trade and cultural exchange during the middle ages in routes that crossed Anatolia from Iran to the Mediterranean and from Russia to the Middle East. He will also delve into how Armenian monastic schools during this time period formed and helped define Armenian identity in the 12th-14th centuries.

"This community was linked in spirit by a shared textual heritage and physically by the trade routes that stretched from Iran to Mediterranean and from the Crimea and Georgia to northern Mesopotamia," said Dr. La Porta. "While differences remained, I think that these connections helped Armenians retain a unique identity during a period of great cultural transformation."

Dr. La Porta's interest in this topic was spurred several years ago while working on his thesis on Grigor Tat'ewac'i. One aspect that was most striking for Dr. La Porta was discovering how significant the city of Erznka and the monastic institutions on Mt. Sepuh outside of the city were in the development and the sharing of Armenian culture.

"I was interested to see if we could speak of a 'textual community', beyond the Bible, that linked Armenians intellectually throughout the homeland and the dispersion," said Dr. La Porta.

Dr. La Porta notes that the period between the 12th and 14th centuries was one of tremendous transformation in the Caucasus and the Middle East. Because the demography and geography of the region changed and old institutions of power and stability either eroded or disappeared, a dynamic

Dr. Sergio La Porta

cultural hybrid was created as a result.

"Armenians were never culturally isolated, but this period witnessed an extraordinary amount of cultural interaction for Armenians to navigate without the mediation of traditional institutional structures," he said, highlighting that Armenians avoided cultural loss and stagnation by adapting yet also maintaining their cultural identity.

"The Armenian Center at Columbia University is very honored to host Dr. La Porta's presentation. He is, after all, a native son, having graduated from Columbia College, and we are tremendously proud of what he has accomplished at the Armenian Studies Program at Fresno State," said Mark A. Momjian, Chair of the Armenian Center at Columbia University. "The students there adore him, frequently remarking that he is one of the university's best professors."

"We are thrilled that Dr. La Porta's lecture is our marquee program this fall," said Dr. Nicole E. Vartanian, Vice Chair of the Armenian Center at Columbia University. "His record of scholarship distinguishes him in the field of Armenian Studies, and his passion for exploring new areas of research makes him a dynamic and exciting scholar to watch."

The program will begin at 7 p.m. with reception to follow. The event, which is free and open to the public, will take place at the Columbia University Faculty House, located at 64 Morningside Drive at 116th Street.

Kuwait Promises Aid to Syrian Armenians

Continued from page 1

government has so far announced no plans to seek financial assistance to these refugees from foreign governments and international organizations.

Like other Gulf Arab states, Kuwait is openly backing Syrian opposition groups in their armed struggle against President Bashar Al-Assad's regime, having recognized them as a legitimate representative of the Syrian people. Foreign Minister Al-Sabah urged the European Union to follow suit at the weekend. It is not clear if he raised the matter with Nalbandian as well.

Armenia, one of the few countries that keep functioning diplomatic missions in Syria, has treaded far more

carefully on the Syrian conflict, mindful of security risks facing tens of thousands of ethnic Armenians remaining in the Middle Eastern nation. The Syrian Armenian community is thought to have been generally loyal to the embattled regime in Damascus.

According to the Foreign Ministry statement, meeting with Nalbandian, Emir Al-Sabah accepted President Sarkisian's invitation to visit Armenia and praised his country's small Armenian community. Nalbandian, for his part, thanked the Kuwaiti government for helping the community to build a church.

Sarkisian paid a state visit to Kuwait in 2009. The two countries opened embassies in each other's capitals after that trip.

Armenian Community Participates in Festival of Nations

WATERVLIET, NY -- The Festival of Nations, one of the areas most anticipated and unifying events of the year, took place in late October at the Empire State Plaza Convention Center in downtown Albany, NY, with a strong presence from the Armenian community.

The purpose of the Festival is to create awareness and appreciation for the cultural heritage of the people from diverse national origins and to promote unity, understanding and fellowship among the many national and ethnic groups residing in the Capital District and vicinity. 23 nations, including Armenia, were represented in this year's celebration.

The Festival of Nations, Inc.,

started 41 years ago. Armenia was one of the first nations to participate, with the tradition continuing today. While there were a few years of Armenia's absence in the event, the community, through the recent efforts of Dn. Rafi Topalian who also serves on the Festival of Nations planning committee, has participated on several levels of the Festival.

This year, Armenia had a food booth, Samantha Karian participated in the Miss Festival of Nations contest as Miss Armenia, while young Armenian boys and girls from the upstate NY area, under the direction of choreographer Maria Derian, performed traditional dance routines on stage for a crowd of thousands.

Sahag-Mesrob Students Participate in JPL's F.I.R.S.T. Robotics Competition

ALTADENA -- Students from Sahag-Mesrob Armenian Christian School's eighth grade physical science classes took part in the F.I.R.S.T. (For Inspiration and Recognition of Science and Technology) Robotics Competition. The "Fall Classic" competition took place on October 27th at John Burroughs High School in Burbank.

"Our students were the only junior high students to be represented among fifteen Southern California High Schools", said Mrs. Lena Agulian, the Science teacher.

Throughout the months of September and October, many students worked with fervor and zeal alongside JPL engineers in a robotics after-school program.

F.I.R.S.T. works in conjunction

with scientists and engineers from NASA/JPL to mentor young students in the fields of programming, design, safety, and engineering. F.I.R.S.T. was founded in 1989 to inspire young people's interest and participation in science and technology.

"We are very excited about our involvement in the Robotics program as we progress in gaining practical hands-on experience while mentored by some of our nation's most accomplished scientists", said Mr. Jack Aghoian, the English teacher, who is the liaison between the school and F.I.R.S.T.

Stay tuned as our young scientists' move forward in designing their own robot after the New Year.

Mrs. Lena Agulian
Sahag-Mesrob Science Instructor

ՀԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ՇԱՄԼԵԱՆ-ԹԱԹԻԿԵԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱԲԱՐՏԻՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆՑ ԾԻԾԱՂԻ ԵՐԵԿՈՆ

ԼԻԶԱ ԶԻԿԵՐԵԱՆ ՄԱՆՈՅԵԱՆ

Հայ ժողովուրդը միշտ, ըստ պահանջի եւ ճգնաժամային պահերու, չաջողած է միանալ եւ դիմադրաւոր ղեկավարութիւնները՝ յաղթահարած է գանձեր:

«Կարելի է այն է միայն անընդունակ կարելին, բարեկամներ մէկտեղ կու գան, կը զգան կը խորհին, անկարելին կարելին», ըսած է վահան Թէքէեան:

Ուրախութեամբ կը յայտարարենք, որ հիմնուած է Լիբանանի Հայ Աւետարանական Շամլեան-Թաթիկեան Երկրորդական Վարժարանի շրջանաւարտից միութիւնը: Անցեալ Մարտին նորընտիր տնօրէնութիւն՝ Օրդ. Վարդուկ Պալըքճեանի փոփոխութիւն եւ կոչին անսարկոյ կազմակերպութեամբ մեր առաջին ձեռնարկը, որ իր շուրջ համախմբեց 240 շրջանաւարտներ եւ բարեկամներ: Անկարելին կարելի դարձաւ, որովհետեւ բոլորն ալ իրենց սիրելի վարժարանին հանդէպ երախտագիտական զգացումներէն մղուելով համախմբուեցան եւ փութացին օժանդակելու վարժարանին, որը կը դիմադրաւ տնտեսական լուրջ դժուարութիւններ:

Ներկայիս, Սուրիոյ մէջ պատերազմէն Լիբանան փախչող եւ հոն համեմատաբար խաղաղ ապաստան որոնող Սուրիահայ 35 աշակերտ-աշակերտուհիներ սկսած են յաճախել Հայ Աւետարանական Շամլեան-Թաթիկեան Երկրորդական Վարժարան, որոնք անշուշտ ձրիաբար ընդունուած են տնօրէնութեան կողմէն: Եւ ահա այլ մարտահրաւէր մը եւս մեր սիրելի վարժարանին եւ տնօրէնութեան դիմաց: Լիբանանահայ գաղութը ահա առիթը ունի երախտագիտութեամբ փոխադարձելու իրենց դրացի սուրիահայութեան տրամադրած օժանդակութեան եւ բարիքին՝ Լիբանանեան քաղաքացիական պատերազմէն Հայկալի մէջ ապաստանարան գտած այդ բոլոր հայերուն, որոնք զրկաբաց ընդունուեցան Հայկապահայութեան կողմէ: Սակայն մեր սիրելի վարժարանը արդէն նիւթական ծանր պայմաններու տակ կը գտնուի եւ ահա շրջանաւարտից միութիւնս այդ դժուարութեան մէջ բաժինը հոգալու միտումով կազմակերպեց Ծիծաղի Երեկոյ մը, որը տեղի ունեցաւ Նոյեմբեր 9ին, 2012 Փաստինայի Րաֆֆի ճաշարանէն ներս, մօտաւորապէս 150 շրջանաւարտներու եւ բարեկամներու ներկայութեամբ: Հաւաքին բացումը

կատարուեցաւ վերապատուելի Պերճ ճամպազեանին աղօթքով, ապա օրուան հանդիսավարը՝ Պրն. Մինաս Ֆուրնուզեանը բեմ հրաւիրեց միութեան ատենապետը՝ Պարոն Զաւէն Հաննէսեանը: Հաննէսեանը իր հակիրճ խօսքով անդրադարձաւ ձեռնարկին կազմակերպման գլխաւոր նպատակին եւ շնորհակալութիւն յայտնեց, բոլոր ներկաներուն ցուցաբերած աջակցութեան եւ օժանդակելու պատրաստակամութեան:

Շաբ.բ էջ 18

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«Լարք» երաժշտական ընկերակցութիւնը մեր մշակոյթի երաժշտական արժէքների գիտական ուսումնասիրութեան առաջընթացի հետ կապուած նորութիւններն ունկնդրին հաղորդ դարձնելու նպատակով Լոս-Անճելոս է հրաւիրել երաժիշտ, կոմպոզիտոր, կոմիտասագետ Արթուր Շահնազարեանին: Հայրենի գիտնականի ուսումնասիրութիւնները ընդգրկում են մշակութային լայն ասպարէզ ազգային բանահիւտութեան, հնագոյն երաժշտութեան, խաղաբանութեան, կոմիտաս երեւոյթի, պարարուեստի, հայկական ոճաբանութեան մասին, որ բացի ինքնուրոյն վերլուծութիւնից դիտուում է համաշխարհային քաղաքակրթութեան համատեքստում:

Արթուր Շահնազարեանը պիտի ներկայացնի կենդանի կատարումներով ուղեկցուած չորս դասախօսութիւններ «Լարք» երաժշտանոցի Դրբանճեան սրահում՝ հետեւեալ ժամանակացոյցով.

ՇԱՐՔ

1. ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ Ա

Երեքշաբթի, Նոյեմբեր 20, Երեկոյեան ժամը 8:00ին
Հայ հնագոյն երաժշտութիւն

Ա ՄԱՍ - էպիկական երաժշտութիւն («Սասնա Շոեր»)

Բ ՄԱՍ - Պարեր

2. ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ Բ

Ուրբաթ, Նոյեմբեր 23, Երեկոյեան ժամը 8:00ին

Հայ գեղջուկ (ժողովրդական) երաժշտութիւն

Ա - Հարանեաց ծէս

Բ - Հայցեցի երգեցողութիւն (ոճը)

3. ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ Գ

Երեքշաբթի, Նոյեմբեր 27, Երեկոյեան ժամը 8:00ին

Հայ եկեղեցական երաժշտութիւն

Ա ՄԱՍ - Ժանրեր

Բ ՄԱՍ - Խաղաբանութիւն

4. ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ Դ

Ուրբաթ, Նոյեմբեր 30, Երեկոյեան ժամը 8:00ին

ԿՈՍԻՏԱՍ

Կեանքը եւ գործը հայ ժողովրդի կենսագրութեան եւ համաշխարհային քաղաքակրթութեան համատեքստում:

Դասախօսութիւնները պիտի ունենան ընդմիջում 20 րոպէով՝ հանգստանալու, մտքերի փոխանակման եւ հիւրասիրութեան համար:

ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ Է

ԼԱՐՔ
ԼԱՐՔ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Ներկայացնում է

ԱՐԹՈՒՐ ՇԱՀՆԱԶԱՐԵԱՆԸ ԼՈՍ ԱՆՉԵԼԵՍՈՒՍ
Չորս դասախօսութիւններ Լարքի Դրբանճեան լսարանում:

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԸՆԴՔ

- ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ Ա**
Երեքշաբթի, Նոյեմբեր 20, Երեկոյեան ժամը 8:00ին
Հայ հնագոյն երաժշտութիւն
Ա ՄԱՍ - էպիկական երաժշտութիւն («Սասնա Շոեր»)
Բ ՄԱՍ - Պարեր
- ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ Բ**
Ուրբաթ, Նոյեմբեր 23, Երեկոյեան ժամը 8:00ին
Հայ գեղջուկ (ժողովրդական) երաժշտութիւն
Ա ՄԱՍ - Հարանեաց ծէս
Բ ՄԱՍ - Հայցեցի երգեցողութիւն (ոճը)
- ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ Գ**
Երեքշաբթի, Նոյեմբեր 27, Երեկոյեան ժամը 8:00ին
Հայ եկեղեցական երաժշտութիւն
Ա ՄԱՍ - Ժանրեր
Բ ՄԱՍ - Խաղաբանութիւն
- ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ Դ**
Ուրբաթ, Նոյեմբեր 30, Երեկոյեան ժամը 8:00ին
ԿՈՍԻՏԱՍ
Կեանքը եւ գործը հայ ժողովրդի կենսագրութեան եւ համաշխարհային քաղաքակրթութեան համատեքստում:

«Դասախօսութիւնները պիտի ունենան ընդմիջում 20 րոպէով՝ հանգստանալու, մտքերի փոխանակման եւ հիւրասիրութեան համար:»

Անցեալի աւանդի հետ կապուած նոր քաջայայտումները, որոնք գիտի իմաստ կարող են ստանալ, մեծ լոյս կարող են սփռել մեր պատմական արժեքների վրայ, ընդհուպ հասցնելով նոյնիսկ քաղաքական կողմնորոշումների:

Մեր գիտնականները հսկայական պաշար ունեն իրենց խօսքն ասելու հայ հնագոյն երաժշտութեան տարբեր դրսեւորումների մասին կապուած կենցաղի եւ հաւատալիքների հետ: Ուսումնասիրութեան մի այլ ոլորտ է հայ գեղջուկ (ժողովրդական) երաժշտութիւնը, նաեւ եկեղեցական երաժշտութիւնը:

Եթէ մինչեւ 20րդ դարը բանահիւտական ժառանգութեան մասին մեր հմայուածութիւնը պարտադրում էր գուրգուրալով հաւաքել, մեջտեղ բերել, ոճաւորել եւ բեմ հանել մեզ կտակուած ժառանգութիւնը, այժմ պահանջ է զգացում կատարել դրանց նպատակների քաջայայտումը 21րդ դարի տիեզերական վերլուծութեամբ:

Լարք երաժշտական ընկերակցութիւնը մեր մշակոյթի երաժշտական արժեքների գիտական ուսումնասիրութեան առաջընթացի հետ կապուած նորութիւնները ունկնդրին հաղորդ դարձնելու նպատակով Լոս-Անճելոս է հրաւիրել երաժիշտ, կոմպոզիտոր, կոմիտասագետ Արթուր Շահնազարեանին: Հայրենի գիտնականի ուսումնասիրութիւնները ընդգրկում են մշակութային լայն ասպարէզ ազգային բանահիւտութեան, հնագոյն երաժշտութեան, խաղաբանութեան, կոմիտաս երեւոյթի, պարարուեստի, հայ ոճաբանութեան մասին, որ բացի ինքնուրոյն վերլուծութիւնից դիտուում է համաշխարհային քաղաքակրթութեան համատեքստում: Դասախօսութիւնները ուղեկցուում են կենդանի կատարումներով:

ՆԵՐՇՆՉՈՒՄ...

Ներկայ ժամանակի յարակարծիք իրողութիւնը այն է, որ այժմ մենք ունինք երկար շէնքեր բաց բնակարանային մէջ կարճ շաբաթուրդներ, ունինք լայն մայրուղիներ, բայց՝ նեղ տեսակէտներ: Մենք ներկայիս աւելի կը ծախսենք բաց, քիչ ունեցուածք ունինք, աւելի կը գնենք բաց քիչ կ'ուրախանանք: Ունինք աւելի մեծ տուններ, բայց պզտիկ ընտանիքներ, աւելի յարմարութիւններ, բայց քիչ ժամանակ: Ունինք աւելի վկայականներ, բայց նուազ մտածողութիւն, աւելի գիտութիւն, բայց նուազ արդար դատողութիւն, աւելի հմտութիւններ, բայց յաւելեալ դժուարութիւններ, աւելի դեղեր, բայց յաւելեալ անհանգստութիւններ:

Շատ կը խմենք, շատ կը ծխենք, անհողմեանք կը մսխենք, քիչ կը խնդանք, ինքնաշարժ արագ կը վարենք, շատ կը ջղայնանանք, շատ ուշ կը քնանանք, շատ յոգնած կ'արթնանք, հեռատեսիլ շատ կը դիտենք, քիչ կը կարդանք եւ հագուադէպ կ'աղօթենք:

Մեր ունեցուածքները կրկնապատկած ենք, բայց պակասեցուցած մեր արժանիքները: Շատ կը խօսինք, քիչ անգամ իսկապէս կը սիրենք եւ յաճախ առելութեամբ կը լեցուինք:

Սորված ենք ինչպէս ապրուստ շահիլ գիտնալ, բայց ոչ ապրիլ գիտնալ: Մեր կեանքին աւելցուցած ենք տարիներ, բայց մեր տարիներուն կեանք չենք աւելցուցած: Ճամբայ գտած ենք լուսնին հասնելու եւ ետ վերադառնալու, բայց դժուարութիւն ունինք ճամբան կտրելու եւ մեր մարդ ընկերով հանդիպելու:

Նուաճած ենք արտաքին տարածութիւններ, բայց ոչ ներքիններ: Գործած ենք աւելի մեծ արարքներ, բայց ոչ աւելի լաւերը:

Մաքրած ենք օդը, բայց ապականած ենք հոգին: Յաղթած ենք հիւլէին, բայց ոչ մեր նախապաշարումներուն: Աւելի շատ կը գրենք, բայց նուազ կը սորվինք: Աւելի շատ կը ծրագրենք, բայց նուազ կ'իրագործենք: Սորված ենք անապարել, չենք սորված համբերել եւ սպասել: Աւելի արդիական համար

կարգիչներ կը ստեղծենք, որպէսզի յաւելեալ տեղեկութիւններ ընդգրկեն իրենց մէջ, բայց աւելի քիչ կը հաղորդակցինք:

Ներկայիս ոչ անդարար ճաշերու եւ դժուարամարտութեան, մեծ բաց անհատականութեամբ պզտիկ մարդոց, նկատելի շահերու բայց մակերեսային յարաբերութիւններու ժամանակն է: Այս օրերուն ունինք երկու եկամուտներ բայց աւելի շատ ամուսնալուծումներ, շքեղ բնակարաններ բայց կոտրած տուներ:

Այս օրերը մէկ կողմ նետուած բարոյականութեան, քմահաճոյքներու, արտառոց գիտութեան եւ անընդհատ գործածուող դեղահատերու օրերն են:

Միշտ պէտք է յիշենք ժամանակ անցընել մեզի սիրելի անձերուն հետ, որովհետեւ անոնք յաւիտենական կերպով մեր շուրջը պիտի չգտնուին:

Միշտ պէտք է յիշենք ազնիւ խօսք մը ըսել յարգանքով մեզի մօտեցողին, որովհետեւ այդ անձը կրնանք որեւէ պզտիկ սխալով կորսնցնել:

Միշտ պէտք է յիշենք Չերմ փաթիլով մը տալ մեր կողքը գտնուող անձին, որովհետեւ այդ արարքը միակ գանձն է, զոր ամբողջ սրտովդ կրնաս տալ՝ առանց որեւէ լուծարի:

Միշտ պէտք է յիշենք «կը սիրեմ քեզի» ըսել մեր կողակիցին եւ մեր սրտին սիրելի եղող անձերուն, բայց ամէնէն կարեւորը որ այդ խօսքին իմաստը տալով արտայայտուինք: Համբոյր մը եւ ողջագուրում մը կրնան վէրքերն ու ցաւերը ամոքել երբ անոնք սրտիդ խորքէն դուրս գան:

Միշտ պէտք է յիշենք իրար ձեռք բռնել եւ լաւ պահերուն յարգը գիտնալ, որովհետեւ օր մը մեր մօտիկները կրնան հեռանալ մեր քովէն:

Ժամանակ տանք սիրելու, խօսելու եւ մտիկ ընելու: Ժամանակ տանք մեր մտքին մէջ գտնուող թանկագին միտքերը բաժնեկցելու:

Ժամանակ տանք մեր ուրախութեան թէ տրտմութեան, նեղութեան թէ բարօրութեան, ամէն պահերուն մէջ աղօթել Աստուծոյ:

ԻՆՉՈ՞Ւ ԵՐԲԵՄ ԶԵՆՔ ԶԳԱՐ ԹԵ ԶԱՓԱՅԱՍ ԴԱՐՁԱԾ ԵՆՔ

Չափահաս անձը այն անձն է, որ կ'ապրի անկախ կեանք մը, զոր կը տնօրինէ այս կեանքին պարտադրած տուեալներուն եւ պարագաներուն համաձայն: Սակայն երբեմն բաւարար չափահաս չենք զգար, հակառակ տարիքի յառաջդիմութեան: Ստորեւ կրնանք տեսնել կարգ մը այսպիսի պարագաներ:

Կին մը կը զանգատի, ըսելով որ թէեւ ինք որոշ մարդի մէջ չ'աշխատիր, սակայն իր յուշատետրը միշտ լեցուն կը մնայ ժամադրութիւններով, եւ հետեւաբար, կը ստիպուի չեղեալ համարել անոնցմէ մի քանի հատը եւ ներդրամութիւն խնդրել այս կամ այն ձեւով, այսպիսով ինչպիսի դէպի առջեւ վազելու բարդոյթին մէջ: Այս կինը կ'ըսէ, թէ ինք պէտք ունի նոր պաշտօնի մը, սակայն անկարող է այդ արարքին քաջալերուելու, հակառակ այն իրողութեան, որ իր զաւակները արդէն կարող են ինքնավար դառնալ եւ իր ժամանակը ներէ աշխատելու:

Հոգեբանները կ'ըսեն, թէ այս կնոջ հարցը դէպի անկախ կեանք յառաջ երթալու վախն է, որովհետեւ իր հիմնական հարցն է «Ի՞նչ կ'ընեմ կեանքիս մէջ»: Ան կը վախնայ ժամադրութիւնները շարգելու, ուրիշներուն հանդէպ իր ունեցած վախի ու շփոթութեան տազնապին պատճառով, որովհետեւ դիւրին չէ աշխատանքային կեանքի վերադառնալ երկար ժամանակ անցնելէ ետք: Հետեւաբար, նախընտրելի է, որ այս կինը դրական կերպով մտածէ եւ ինքզինքին ժամանակ տրամադրէ՝ նոր կացութեան հետ համակերպելու համար: Այլ ամուսնացած կին մը կը տառապի իր բարեկամները իր տունը ընթրիքի կամ ճաշի չհրաւիրելու հարցէն, որովհետեւ իր ամուսինը իրեն նկատելի տուած է, թէ ինք ճաշերը լաւ չի պատրաստեր եւ լաւ ձեւով չի հրամցներ: Հետեւաբար, այս կինը ստիպուած կ'ըլլայ ընտանիքի բարեկամները տարբեր առիթներով զանազան ճաշերու հրաւիրելու, ուր աւելի հանգիստ կ'ըլլայ եւ իր ուսերէն վար կ'առնէ ճաշ եփելու եւ ապա պնակները լուսալու բեռը:

Սակայն, ըստ հոգեբաններու կարծիքին, այս կնոջ հիմնական հարցը բարեկամները տուն հրաւիրելու արարքին հանդէպ ամուսինին ունեցած ջղայնութիւնն է, որ պատճառաբանութիւն կը գտնէ կնոջ ճաշ եփելու եւ հրամցնելու ձեւին մէջ: Այս հարցը բարդոյթ մը կազմած է կնոջ կեանքին մէջ, թէ

անհրաժեշտ է ամէն բան ճիշդ ու բարեյաջող կերպով կատարել, հակառակ այն իրողութեան, որ չափահասութիւնը չի նշանակեր ամէն բան գիտնալ, այլ ամէն բան լաւ ձեւով սորվիլ:

Ի՞նչ ըսել է չափահաս ըլլալ. - Ընդունիլ անկախութիւնը եւ հասկնալ, թէ այս անկախութիւնը կը հիմնուի միայն ուրիշներուն ցուցմունքներուն վրայ, այսինքն ծնողքին դաստիարակութեան վրայ, որ սէր, զգացում եւ ինքնավստահութիւն կը սնանէ պզտիկին մէջ, որ իր կարգին կ'ըլլայ գիտակից անձի մը պարագային: Սակայն այս չեղեալ չի համարեր այն իրողութիւնը, որ մարդ արարածը իր կեանքին մէջ անցնի դժուար հանգրուաններէ եւ տոկայ առօրեայ կեանքի խնդիրներուն դիմաց:

- Չկատարել որեւէ բան առանց կամենալու, որովհետեւ չափահաս անձը ստիպուած չ'ըլլար առանց կամենալու որեւէ բան կատարելու, սակայն ան կը տիրապետէ իր շարժառեւներուն ու կը հակազդէ գանոնք, մանաւանդ փոքրերուն դիմաց:

- Անձ մը չափահաս ըլլալ կը նշանակէ՝ գիտնալ իր սահմանները եւ յարգել ուրիշներուն ազատութիւնը:

- Չափահաս անձը կ'ընդունի ուրիշներուն կարծիքը. ան կ'ընդունի այն իրողութիւնը, թէ իրեն համակրող անձերու կողքին գոյութիւն ունին նաեւ իրեն հակազդող անձեր:

- Չափահասութիւնը ուրիշները հասկնալու եւ զանոնք իրականութեան մէջ ընդունելու կարողութիւնն է:

- Գիտնալ խնդիրը գիտակցութեամբ եւ ըմբռնումով լուծել:

Չափահաս անձը կ'ունենայ իր անձնական պէտքերը եւ տարբեր համակրանքները, որոնք կ'ամրապնդեն իր անհատականութիւնը եւ կը զօրացնեն իր ինքնավստահութիւնը:

- «Ի՞նչ կ'ընեմ կեանքիս մէջ» հարցում մըն է, որ իւրաքանչիւր չափահաս անձ կը հարցնէ՝ սահմանելու իր ասպարէզային ասպագան եւ կեանքի նպատակը:

- Արկածախնդրութեան դիմել կեանքի մէջ եւ պատասխանատու ըլլալ կատարած ամէն քայլի, որովհետեւ անխոհեմ որոշում առնելը եւ կատարած որեւէ գործի հանդէպ ցուցաբերած անպատասխանատուութիւնը կ'ապացուցէ, թէ անհատին մօտ գիտակցութիւնը չէ ամբողջացած, եւ հետեւաբար, չափահասութիւնը բաւարար չէ անոր մօտ:

VA Print Media

Book Printing • Hard Covers • Year Books
Restoration of Old Books & Bibles

Նոր Գիրքերու Տպագրութեան եւ
Հին Գիրքերու Նորոգութեան Համար
Հեռ.աձայնել՝ ՎԱՀԷ ԱՋԱՊԱՀԵԱՆԻՆ

Vahe Atchabahian
1870 E. Layton St. • Pasadena, CA 91104
626-354-5924 • vamedia@yahoo.com

ՎԱՐՉՈՒ ԳՐԱՍԵՆՆԵԱԿՆԵՐ

1060 North Allen Ave
Pasadena, CA 91104

Գրասենեակները վերանորոգուած
եւ յարմար վարձքերով
Յետաքրքրուողներէն հեռ.աձայնել՝ (626) 398-0506

ՄԴ ՋՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ 125 ԱՄԵԱԿԻ ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

